

**RAZVOJ GINEKOLOGIJE I PERINATOLOGIJE,
STRUČNA DRUŠTVA LIJEČNIČKOGA ZBORA,
FEDERALNE UDRUGE I MEDICINSKA PERIODIKA
IZ PODRUČJA GINEKOLOGIJE I PERINATOLOGIJE
U HRVATSKOJ U 20. STOLJEĆU**

Prvi dio:

Ginekološka sekcija i Sekcija za perinatalnu medicinu

**DEVELOPMENT OF GYNAECOLOGY AND PERINATOLOGY,
OF THE PROFESSIONAL SOCIETIES OF MEDICAL ASSOCIATION,
OF FEDERAL ASSOCIATIONS AND OF MEDICAL PERIODICALS
IN THE FIELD GYNAECOLOGY AND PERINATOLOGY
IN CROATIA IN THE 20th CENTURY**

First part:

Gynecological Section and Section of Perinatal Medicine

Ante Dražančić

Izvorni rad

Ključne riječi: povijest, ginekologija, opstetricija, hrvatski liječnički zbor, ginekološka sekcija, sekcija za perinatalnu medicinu

SAŽETAK. Prikazani su nastanak i razvoj Ginekološke sekcije i Sekcije za perinatalnu medicinu Zbora liječnika Hrvatske. Hrvatski ginekolozi su počeli organizirano djelovati u sklopu Kirurške sekcije Zbora liječnika 1911. godine. U Kirurškoj sekciji su igrali važnu ulogu, redovito je potpredsjednik Kirurške sekcije bio ginekolog. Godine 1940., kad je stvorena kritična masa ginekologa, osnovana je Ginekološka sekcija Zbora liječnika Hrvatske, s prvim predsjednikom poznatim prof. Franjom Durstom. Za vrijeme II. svjetskog rata Ginekološka sekcija je djelovala smanjenim obimom, a završetkom rata je prestala postojati prestankom rada Zbora liječnika Hrvatske. Obnavljanjem Zbora liječnika Hrvatske, njegovim formalnim sjednjenjem s Društvom liječnika Hrvatske 1947. godine, stvoreni su uvjeti te je 14. lipnja 1947. ponovno formirana *Ginekološka sekcija Zbora*.¹¹ Godine 1992. Ginekološka sekcija je preimenovana u Hrvatsko društvo ginekologa i opstetričara Hrvatskog liječničkog zbora. Od tada do danas Sekcija odnosno Društvo neprekidno djeluje, do sada je bilo 19 izbornih mandata, s isto toliko predsjednika, potpredsjednika, tajnika i rizičara te znatno većim brojem članova Upravnog odbora. Rad Društva je uvijek bio usko povezan s Klinikom za ženske bolesti i porode u Petrovoj ulici: samo u dva od 19 mandatnih razdoblja predsjednik Sekcije odnosno Društva nije bio iz Klinike. U vrijeme društvene tranzicije i Domovinskog rata Društvo je bilo vrlo aktivno u rasapu »savezne« organizacije – UGOJ-a te u uključivanju Društva ginekologa i opstetričara u europske asocijacije.

Hrvatsko društvo za perinatalnu medicinu je 36 godina mlađe (utemeljeno 1973.) od ginekološkog. Kroz gotovo 40 godina postojanja usko je surađivalo s matičnim ginekološkim Društвom ginekologa i opstetričara. Suradnja s pedijatričima-neonatolozima predstavlja novu kvalitetu djelatnosti. U vrijeme tranzicije i Domovinskog rata perinatalno Društvo je stajalo uz bok Društvu ginekologa i opstetričara.

U sljedećem broju će biti prikazana druga zborska društva ginekološko-opstetričkog usmjerjenja, nastanak, razvoj i rasap Udruženja ginekologa i opstetričara Jugoslavije i Udruženja za perinatalnu medicinu Jugoslavije te osnivanje i razvoj ginekološko-opstetričkog odnosno perinatološkog časopisa.

Original paper

Key words: medical history, gynecology, obstetrics, Croatian Medical Association, gynecological section, section of perinatal medicine for

SUMMARY. The founding and development of Gynaecological section and of Section of perinatal medicine of Croatian Medical Association are presented. The Croatian gynecologists started their organized activity at year 1911 in the complex of Surgical section of the Medical Association. In the Surgical section they have played an important role, the vice-president was regularly a gynaecologist. At year 1940 when the critical mass of specialists in gynaecology has been formed the own Gynaecological section was founded, with a first president famous Prof. Franjo Durst. During 2nd world war the activity of the Section was reduced and by the end of the war the Section disappeared together with Canceled Croatian Medical Association. At 1947 there was formal incorporation of Croatian Medical Association to Medical Society of Croatia under old/new name Medical Association of Croatia. Thereafter the Gynaecological Section was renewed, as well. At 1992 the Gynaecological section changed his name to Croatian Society of Gynaecologists and Obst-

tricians. Since then up to today the Section resp. the Society is continuously acting, up to now there were 19 election periods, with presidents, secretaries and treasurers and much more members of the executive boards. The Section/Society activity was always tightly connected to Gyn. Obst. Department of Medical Faculty of Zagreb: the 17 of 19 society presidents were active professors of the clinic. At a time of social transition and of homeland war the Society was very active in dissolution of federal Union of Gynaecologists of Yugoslavia, but in the including of Society to European boards and associations too.

Croatian Society of Perinatal Medicine is 36 years younger (founded at 1973). During almost 40 years of existence tightly cooperated with basic gyn. obstet. society. The cooperation with pediatricians-neonatologists demonstrated to be very fruitful. During transitional period and homeland war the perinatal society was side by side to gynecological society. In the next issue of the journal the other societies of Croatian Medical Association in the fields of gynecology & obstetrics will be presented, then the origin, development and dissolution of Yugoslav Association of Obstetricians and Gynaecologists and of Yugoslav Association of Perinatal Medicine. A special section of the next paper will be devoted to the Journal of Gynecology and Obstetrics resp. Perinatology.

Uvod

Još u 19. stoljeću medicinu su obavljali liječnici opće medicine (medicinae universae doctor), koji su bili opći praktičari. U slučaju komplikacije trudnoće i poroda bili su u pomoć pozivani opći praktičari, među kojima ih je bilo s posebnom sveučilišnom licencijom, kao magister obstetriciae (franc. chirurgien-obstétricien). Rutinsku porodničarsku djelatnost su obavljale primalje, u kući rodilje. Ginekologija nije postojala kao samostalna struka. Svodila se na liječenje metroragija ekstraktima *Secale cornutum*, a rijetke operacije maternice ili jajnika obavljane su u kirurškim odjelima bolnica.

Na prijelomu 19. u 20. stoljeće se u medicini razvijaju specijalizacije. Prije toga su u tadašnjim bolnicama bila dva odjela: »interni« i »eksterni«. Pod »interni« su spadale dječje bolesti, neurologija, ftizeologija i infektologija. U »eksterni« su spadale sve kirurške bolesti, uključujući ginekologiju, ortopediju, otorinolaringologiju i urologiju, bolesti oka te kože i spolnih organa. O razvoju porodništva-primaljstva u Hrvatskoj smo se ranije podrobno osvrnuli, a razvoj ginekologije je bio u sklopu razvoja kirurgije, jer su ginekološke operacije obavljali kirurzi, u kirurškim odjelima bolnica.^{1,2} Razvojem specijalizacija one se postupno razvijaju i u Hrvatskoj. Tada, početkom 20. stoljeća, nastaje u Hrvatskoj, počevši sa Zagrebom, nova, jedinstvena ginekološko-opstetrička struka. Razvoj ginekološko-opstetičke struke dobro je dijelom vezan za *Kraljevsko zemaljsko rodilište*, koje 1921. godine u novoj zgradi u Petrovoj ulici postaje *Kraljevska sveučilišna klinika za ginekologiju i primaljstvo*. Đaci te klinike su kasnije redom osnivali ginekološko-porodničke odjele diljem Hrvatske, s djelomičnom iznimkom u Rijeci, Splitu i Osijeku. Naime, Kraljevsko zemaljsko rodilište u Zagrebu, zajedno s Babičkom školom, utemeljeno je odlukom bečke vlade 1877. godine^{3,4}. Rodilište je bilo smješteno u Ilici 85, u zgradu bolnice Sestara Milosrdnica. Godine 1894. se bolnica sestara milosrdnica seli u novoizgrađenu zgradu u Vinogradskoj cesti, a rodilište ostaje u Ilici 85. U rodilištu se, pod vodstvom dr. Antuna Lobmayera, sve do 1905. godine obavljalo samo primaljstvo. Dr. Lobmayer je rođen u Rumi 1844. godine, u Zagreb iz Osijeka dolazi 1877., ravnatelj je rodilišta i primaljskog učilišta sve do 1905. godine. Bio je plodan medicinski pisac, autor je knjige primaljstva,⁵ urednik Liječničkog vjesnika 1877.–1905.^{6,7} Umro je u Zagrebu 1906. godine.

Godine 1894. se bolnica Milosrdnih sestara seli u Vinogradsku cestu, pa se pruža mogućnost rekonstrukcije i proširenja rodilišta i učilišta, koje je sada potpuno samostalno.^{3,4,6} Rodilište dobiva 36 kreveta za trudnice, 33 za babinjače, radaonicu s dva kreveta, te internat za učenice sa 16 postelja, što omogućuje znatno veću dječatost.¹⁰

Ginekološka se djelatnost obavljala u Odjelu za kirurgiju i ginekologiju bolnice »Sestre Milosrdnice«, kojeg je vodio kirurg dr. Theodor Wickerhauser, a jedan od njegovih asistenata je bio dr. Franjo Durst. Tada, u skladu s trendom u Europi, objedinjuje se porodnička i ginekološka djelatnost u jedinstvenu struku i specijalizaciju »ginekologija i opstetricija«. Kirurg dr. Durst preuzima 1897. godine »Kraljevsko zemaljsko rodilište«, te u to rodilište dolaze ne samo rodilje nego i ginekološke bolesnice. Rodilište je radilo u vrlo skućenim uvjetima te se 1912. počela namjenski graditi nova zgrada u ulici Sv. Petra. Zgrada je završena 1920. godine, u nju se iz Ilice 85 seli Zemaljsko rodilište i Primalsko učilište. Godine 1921., osnutkom Liječničkog fakulteta, Zemaljsko rodilište postaje »Kraljevskom sveučilišnom klinikom za ženske bolesti i primaljstvo«. Još od 1905. godine u rodilištu se obavlja kompletna ginekološka i opstetrička djelatnost. Od opstetričke djelatnosti valja spomenuti komplikirane porode, koji su najčešće započeti kod kuće, a dovršavaju se forcepsom, embriotomijom, okretem ili carskim rezom. U to su vrijeme naime žene rađale u vlastitom domu. U rodilištima su rađale samo izvanbračne majke te one s komplikacijama trudnoće (eklampsija) ili poroda (anomalija položaja i stava djeteta).

Razvoj ginekologije i opstetricije kao samostalne specijalizacije usko je povezan s razvojem zagrebačke Klinike za ženske bolesti i porode i drugih zagrebačkih ginekološko-porodničkih odjela. Iz tada jedine sveučilišne klinike u Petrovoj ul. 13 potaknut je osnutak Ginekološke sekcije i zatim drugih stručnih sekcija Hrvatskoga Liječničkog zbora, osnivanje ginekološko-porodničkih odjela u Hrvatskoj, kasnije osnivanje saveznih (federalnih) stručnih društava i početak medicinske periodike u Hrvatskoj i Jugoslaviji.

Prvi organizirani početci ginekologije i opstetricije kao liječničke struke počeli su u Zagrebu u Kraljevskom zemaljskom rodilištu i primaljskoj školi u Ilici 85. pa zatim u Kraljevskoj sveučilišnoj klinici za ženske bole-

sti i primaljstvo u Petrovoj ul. 13., pod čelništvom prof. dr. Franje Dursta (1875–1958). Njegova desna ruka bio je asistent dr. Stjepan Vidaković (1890–1984.), kasnije docent i profesor, te asistenti i sekundarni liječnici: dr. Srećko Šilović (1885–1965), dr. Franjo Brolich (1892–1976), dr. Srećko Zanella (1891–1988.), dr. Filip Dražančić (1895–1957), dr. Vladimir Bazala (1901–1987), dr. Milan Berger (1902–1978), dr. Erich Rosenzweig (1903–1990), dr. Stanislav Szabo (1903–1998.), dr. Janja Herak-Szabo (1902–1998), dr. Rafael Dolinšek (1892–1963), dr. Karlo Breyer (1905–1985), dr. Vladimir Krsnik (1907–1990), dr. Mladen Bival (1907–2002). Iz Klinike su malo pomalo odlazili školovani specijalisti, duduše bez polaganja specijalističkog ispita, jer je on uveden tek četrdesetih godina 20. stoljeća. Mladi specijalisti su redom osnivali ginekološko-porodničke odjele u bolnicama diljem Hrvatske.

U Zagrebu su^{1–3} sredinom 20. stoljeća osim Sveučilišne klinike u Petrovoj ul., bila još četiri rodilišta. U ranijem sanatoriju »Merkur« je od 1934. godine bio ginekološki odjel s rodilištem (dr. Srećko Šilović), 1941. je u bolnici »Sestre Milosrdnice« otvoren Ginekološki odjel (prof. dr. Vladimir Bazala), koji je 1947. godine u preimenovanoj bolnici »Dr. Mladen Stojanović« dobio i rodilište (doc. Srećko Zanella).^{1,2} U Zakladnoj bolnici na Rebru je kroz tri godine, 1942.–1945. bio Ginekološko-porodnički odjel, vodio ga je doc. dr. Filip Dražančić. Na Sv. Duhu je 1956. godine, u bolici »Dr. Josip Kajfeš«, otvoreno rodilište otvorenog tipa (prof. dr. Stanislav Szabo).

Izvan Zagreba,⁴ u postojećim bolnicama, su završeni mlađi specijalisti otvarali odjele i od kirurga preuzimali odgovornost za liječenje žena i za njihovo rađanje. Najstariji samostalni ginekološko-porodnički odjel je u Splitu (1915. – dr. Petar Rismundo) i Osijeku (1919. – dr. Julije Bathory) te u Šibeniku (1927. – 1941. dr. Filip Dražančić) i Sušaku (1935. – 1947. dr. Milan Berger). Neposredno nakon II. svjetskoga rata otvoren je odjel 1945. u Zadru (dr. Radoslav Akerman), 1946. godine u Karlovcu (dr. Vladimir Krsnik) i Varaždinu (dr. Filip Dražančić) te 1947. godine u Puli (dr. Milan Berger), Sisku (dr. Karlo Breyer), Slavonskom Brodu (dr. Fadil Džinić) i Vinkovcima (dr. Ben); 1952. godine je otvoren odjel u Dubrovniku (dr. Žarko Veramenta) i Pakracu (dr. Fedor Tomić). Slijede Knin (1956. – dr. Aleksandar Kranjc), Vukovar (1957. – dr. Stevo Stojanac), Bjelovar (1958. – dr. Dragan Metzger), Koprivnica (1959. – dr. Krešimir Švarc), Nova Gradiška (1959. – dr. Branko Živković), Čakovec (1960. – dr. Ivana Horvat Krištofić). Godine 1961. su otvoreni odjeli u Virovitici (dr. Anton Sudić), Požegi (dr. Marjan Ribarić) i Gospicu (dr. Zlatko Pavičić) te 1963. u Ogulinu (dr. Nevenka Bosnić). Zadnje otvoreno rodilište u županijskom ili općinskom središtu je bilo ono u Našicama (1970. – dr. Stjepan Soptija), a u Zaboku tek 1994. godine (dr. Miroslav Kopjar).

Zagrebačka ginekološko-opstetrička škola, sama pod utjecajem bečke odnosno austrijske škole, imala je bitni utjecaj na razvoj ginekologije i porodništva u cijeloj Hr-

vatskoj. Sedamdesetih godina 20. stoljeća, globalizacijom medicinske znanosti i umijeća, u hrvatskoj ginekologiji i perinatologiji (tada se razvijaju fetalna medicina i neonatologija pa klasična opstetricija dobiva nove dimenzije) preteže utjecaj anglo-američke medicine, koji je opet uvjetovan razvojem suvremene medicinske tehnologije. To se posebice očituje u razvoju novih područja ginekologije i opstetricije: u fetalnoj odnosno perinatalnoj medicini, u ginekološkoj endokrinologiji i humanoj reprodukciji, u operacijskoj i urološkoj ginekologiji, a zadnja dva tri decenija u endoskopskoj ginekologiji. Za razvoj struke u cjelini i pojedinih njenih subspecijalnosti bila je nužna kritična masa specijalista (i subspecijalista) koji su potaknuli osnivanje Ginekološke sekcije Zbora liječnika Hrvatske, kao osnovne stručne udruge, a kasnije i subspecijalističkih društava, združivanje tih stručnih društava u »savezna« federalna društva i pokretanje medicinske periodike iz zdravstvene zaštite žene i materinstva. Želja nam je čitateljima prikazati nastanak i razvoj Ginekološke sekcije i drugih stručnih društava Hrvatskoga liječničkog zbora, razvoj »saveznih« udruga te nastanak i razvoj medicinske periodike iz spomenutog područja u Hrvatskoj. Na žalost, neka su razdobja u razvoju stručnih društava ostala posve »njemačka«, jer ne postoje nikakvi relevantni pisani dokumenti.

Ginekološka sekcija – Hrvatsko društvo ginekologa i opstetričara HLZ-a

Ginekološka sekcija ZLH-a osnovana je 25. svibnja 1940. godine, u vrijeme Banovine Hrvatske. U to vrijeme se konačno formira Hrvatski liječnički zbor pristupanjem Zboru do tada samostalnih liječničkih 'društava'.^{6–9} Slobodna organizacija liječnika Dalmacije u Splitu (osnovana 1907.), Slavonsko liječničko društvo (»Klub liječnika u Osijeku« – 1922), Dubrovačko liječničko udruženje (1924), Šibensko liječničko udruženje (1935.). Nakon stvaranja jedinstvenoga Zbora, ranija 'društva' postaju Podružnice Hrvatskoga liječničkog zbora.

Prve stručne sekcije Zbora, koje su okupljale specijaliste određene struke, osnovane su kada se unutar te struke stvorila kritična masa za rad te specijalnosti. Tako su 1911. godine osnovane Internistička sekcija i Kirurška sekcija. Ginekolozi, kao kirurška struka, okupljali su se u Kirurškoj sekciji, kojoj je prvi predsjednik bio prim. dr. Teodor Wickerhauser, predstojnik »Chirurškog« odjela u bolnici »Sestre Milosrdnice« u Vinogradskoj cesti. Potpredsjednik Kirurške sekcije je redovito bio ginekolog (prof. Franjo Durst). Ginekolozi-opstetričari se odvajaju iz jedinstvenoga Kirurškog društva i 25. svibnja 1940. godine osnivaju svoju samostalnu Ginekološku sekciju.¹¹ Prije ginekologa iz jedinstvene kirurške sekcije izdvojili su se 1936. godine oftalmologi; tek kasnije, 1958. godine su osnovane Ortopedska sekcija, Traumatološka sekcija i Urološka sekcija, a Neurokirurška sekcija tek 1973. godine.^{7–9}

Samostalno Hrvatsko ginekološko društvo utemeljeno je 25. svibnja 1940. godine. Prvim je predsjednikom

izabran prof. Franjo Durst, tajnikom doc. Srećko Zanella, te članovima 'Konstituirajućeg odbora' dr. Franjom Brolichom, dr. Filipom Dražančićem i dr. Gustavom Kleinbergerom.¹¹ U Hrvatskom liječničkom zboru i općenito u Hrvatskoj postojala su u drugoj polovini 20. stoljeća tri »ginekološka« stručna društva, s neposrednom ingerencijom na znanstveni i stručni rad u području zdravstvene zaštite žena i materinstva. To su bili Ginekološka sekcija, Sekcija za perinatalnu medicinu i Sekcija za uroginekologiju.^{6–8} U zadnjem desetljeću 20. stoljeća, pri posljednjem povećanju broja zborskih (subspecijalističkih), društava, osnovani su Hrvatsko društvo za ginekološku endoskopiju (8. prosinca 1999.), Hrvatsko društvo za ginekološku endokrinologiju i humana reprodukciju (10. veljače 2000.), Hrvatsko društvo za menopauzu (10. veljače 2000.), Hrvatsko društvo za kolposkopiju i bolesti vrata maternice (22. siječnja 2000.) te Hrvatsko društvo za ultrazvuk u ginekologiji i perinatologiji (20. siječnja 2004.).

Dana 6. travnja 1941. godine počinje napad Njemačke i Italije na Kraljevinu Jugoslaviju, koja se brzo raspada. U Zagrebu je 10. travnja 1941. godine proglašena »Nezavisna Država Hrvatska«. U novo uspostavljenoj državi nastavlja radom *Hrvatski liječnički zbor* kojemu predsjeda vrlo aktivni ftizeolog prof. dr. Vladimir Ćepulić. Prof. Ćepulić ustanavljuje *Hrvatsku akademiju za usavršavanje liječnika* i otvara *Muzej za povijest zdravstva u Hrvatskoj*. Ginekološka sekcija Zbora preživljava ratno vrijeme, povremeno se u zgradи Zbora i u Klinici u Petrovoj ulici održavaju sastanci i predavanja. Predsjednik Sekcije je prof. dr. Stjepan Vidaković.¹¹

Završetkom rata obnavlja se Zbor liječnika Hrvatske. Na izvanrednoj skupštini, *Društvo liječnika Hrvatske*, osnovano tijekom Narodno-oslobodilačkog rata, sjednjuje se s *Hrvatskim liječničkim zborom*, pod starim imenom *Zbor liječnika Hrvatske*. Za novog predsjednika Zbora je izabran dr. Srećko Šilović, ginekolog po struci.^{7–9,11} Zbor liječnika Hrvatske se ponovno aktivira te se unutar Zbora obnavljaju stare i osnivaju nove stručne sekcije. Tako je 14. lipnja 1947. ponovno formirana *Ginekološka sekcija Zbora*.¹¹

Ginekološka sekcija je tada bila jedini ustroj ginekologa. Kasnije, 1973. godine se osniva Sekcija za perinatalnu medicinu. Tijekom sljedeća dva desetljeća Ginekološka i Perinatološka sekcija su sinhrono djelovale. Ginekološka sekcija organizira redovite mjesecne sastanke i tečajeve za usavršavanje te interseksijske sastanke s kolegama iz Slovenije i s onima iz Srbije. Perinatološka sekcija organizira Postdiplomski studij iz perinatologije i neonatologije, tečajeve usavršavanja i kongrese pod nazivom *Perinatalni dani*. Ginekološka sekcija je bila član Udruženja ginekologija i opstetričara Jugoslavije (osnovano 1950.), a Sekcija za perinatalnu medicinu Udruženja za perinatalnu medicinu Jugoslavije (osnovano 1979.).

Hrvatski liječnički zbor je 26. veljače 1991. godine »zamrzno« svoje odnose sa Savezom liječničkih društava Jugoslavije, a 30. rujna 1991. prekida sveze sa Savezom. Povlačenjem, 1991. godine, Glavni odbor Zbora

preporučuje svim svojim sekcijama da se neposredno učlane u europske i svjetske udruge odgovarajuće struke. Ginekološka sekcija se 16. listopada 1991. godine povlači iz Udruženja ginekologa i opstetričara Jugoslavije (UGOJ-a), a Sekcija za perinatalnu medicinu iz Udruženja za perinatalnu medicinu Jugoslavije (UPMJ-a). Na temelju novoga Statuta Zbora, izglasanog 26. veljače 1992. godine, sekcije postaju *Stručna društva Zbora*. Ginekološka sekcija postaje 1992. godine *Hrvatsko društvo ginekologa i opstetričara*, a Sekcija za perinatalnu medicinu *Hrvatsko društvo za perinatalnu medicinu*. Ginekološka sekcija je 18. prosinca 1991. primljena za članicu E-EBGO (Extended European Board of Obstetrics and Gynecology) te za članicu UPIGO-a (Union professionnelle internationale des gynécologues et obstétriciens), na čijem je XXXVII. kongresu sudjelovala sa svoja dva delegata (A. Dražančić i A. Kurjak). Upravni odbor FIGO-a (International Federation of Gynecologists and Obstetricians), temeljne međunarodne ginekološko-opstetričke udruge, preliminarno je prihvatio tada već Hrvatsko društvo ginekologa i opstetričara za svoju članicu 7. prosinca 1992., a prijam je potvrđen na kongresu u Montrealu u Kanadi u rujnu 1994.

Uprrava Sekcije u pojedinim mandatnim razdobljima i najvažnija događanja

Čelnici (predsjednik, tajnik i rizničar) Ginekološke sekcije odnosno kasnije Hrvatskog društva ginekologa i opstetričara spomenuti su u tablici 1. Tijekom godina mijenjali su se čelnici. Za neke mandate odnosno mandatna razdoblja, nakon 1960. godine, a nisu uvijek jednako trajala, našli smo makar oskudne podatke u časopisu *Ginekologija i opstetricija*. Za novija razdoblja imamo spremljene podatke nekih predsjednika i tajnika, a i osobno sjećanje.

I. mandatno razdoblje 1940.–1941. Predsjednik prof. Franjo Durst, tajnik doc. Srećko Zanella, blagajnik dr. Mladen Bival.

II. mandatno razdoblje. Predsjednik prof. Stjepan Vidaković.

III. mandatno razdoblje 1947.–1953. Predsjednik prof. Franjo Durst i tajnik doc. Srećko Zanella, blagajnik dr. Mladen Bival.

IV. mandatno razdoblje 1954.–1956. Predsjednik prof. Stjepan Vidaković, potpredsjednik doc. Milan Berger, tajnik dr. Mladen Bival. O radu uprave Sekcije do 1957. godine na žalost ne postoje sačuvani podatci.

V. mandatno razdoblje 1957.–1960. Uprava: predsjednik prof. Stjepan Vidaković, tajnik doc. Milan Berger, blagajnik dr. Mladen Bival. Održan je, 1959. godine, *Prvi interseksijski sastanak Gin. sekcije ZLH i Sloven-skog zdravniškog društva (SZD)* u Crikvenici, s većim brojem predavanja, bez unaprijed određenih tema.

VI. mandatno razdoblje 18. III. 1961.–7. IV. 1962. Upravni odbor: Predsjednik prof. Stanislav Szabo, tajnik dr. Predrag Drobnjak, blagajnik dr. Boris Gašparac. Održano je 8 sastanaka Sekcije te jedan izvanredni sastanak s predavanjem prof. Greenhilla iz Chicaga. Na

Tablica 1. Predsjednici, tajnici i blagajnici Ginekološke sekcije odnosno Društva ginekologa i opstetričara Zbora liječnika Hrvatske od osnutka do danas.

Table 1. Presidents, secretaries and treasurers of the Gynaecologic section resp. of Society of gynaecologists and obstetricians of Croatian Medical Association, since institution up to today.

Razdoblje	Predsjednik	Tajnik	Blagajnik
1940.–1941.	Prof. Franjo Durst	Doc. Srećko Zanella	Dr. Mladen Bival
1942.–1944.	Prof. Stjepan Vidaković	?	Dr. Mladen Bival
1947.–1953.	Prof. Franjo Durst	Doc. Srećko Zanella	Dr. Mladen Bival
1954.–1956.	Prof. Stjepan Vidaković	Doc. Milan Berger	Dr. Mladen Bival
1957.–1960	Prof. Stjepan Vidaković	Dr. Branko Rajhvajn	Dr. Mladen Bival?
1961.–1962.	Prof. Stanislav Szabo	Doc. Predrag Drobnjak	Dr. Boris Gašparac
1962.–1963.	Prof. Erich Rosenzweig	Dr. Eduard Baršić	Dr. Davor Zanella
1963.–1965.	Doc. Predrag Drobnjak	Doc. Eduard Baršić	Dr. Davor Zanella
1966.–1970.	Prof. Predrag Drobnjak	Doc. Ante Dražančić	Dr. Davor Zanella
1970.–1974.	Prof. Branko Rajhvajn	Doc. Ante Dražančić	Dr. Davor Zanella
1974.–1978.	Prof. Branko Rajhvajn	Dr. Veselko Grizelj	Dr. Davor Zanella
1978.–1980.	Prof. Zdravko Pavlić	Dr. Veselko Grizelj	Dr. Vojko Čulig
1980.–1983.	Prim. Ivan Pavleković	Dr. Goran Grubišić	Dr. Branka Mitrović
1984.–1988.	Prof. Ante Dražančić	Dr. Ivo Fudurić	Dr. Stipe Trutin
1988.–1992.	Prof. Ante Dražančić	Dr. Ivo Fudurić	Dr. Stipe Trutin
1993.–1997.	Prof. Veselko Grizelj → Prof. Ivan Kuvačić	Dr. Damir Bagović	Dr. Stipe Trutin
1998–2004	Prof. Ivan Kuvačić	Dr. Držislav Kalafatić	Dr. Davoro Čukelj
2005–2009	Prof. Ivan Kuvačić	Dr. Držislav Kalafatić	Dr. Davoro Čukelj
2009→	Prof. Dubravko Barišić	Dr. Držislav Kalafatić i dr. Vesna Harni	Dr. Davoro Čukelj

ukupno 6 sastanaka je bilo 11 predavanja naših stručnjaka ginekologa-opstetričara: 1. *Dr. Zlata Grubišić*: Upotreba faznog mikroskopa u vaginalnoj citologiji; 2. *Dr. Aleksandar Blivajs*: Naša početna iskustva u prihofizičkoj pripremi za porod; 3. *Dr. Milivoj Bačić*: Upotreba serotonina u ginekologiji i porodništvu; 4. *Dr. Milan Durst*: Osrt na stipendijsko usavršavanje u Lyonu; 5. *Prof. Mihovil Dekaris i Dr. Branko Rajhvajn*: Slučajevi septičkog abortusa uzrokovanii perfringensom; 6. *Dr. Ante Dražančić*: Smythov test; 7. *Doc. Srećko Zanella*: Etiologija i profilaksa porodajne traume novorođenčeta, 8. *Prof. Mihovil Dekaris i Dr. Branko Rajhvajn*: Primjena placentarnog tkiva kod operacija vezikovaginalnih fistula, 9. *Dr. Predrag Drobnjak, dr. Neda Longhino i sur.*: Testikularna feminizacija – prikaz dva slučaja, 10. *Dr. V. Pavletić i Dr. Davor Zanella*: Moderni principi rehabilitacije u ginekologiji i opstetriciji; 11. *Prof. Stanislav Szabo*: Osrt na III kongres FIGO-a u Beču.

U istome plodnom mandatu u Ginekološkoj sekciji je bilo šest sastanaka s uglednim predavačima drugih struka: 1. *Dr. Z. Žmegač*: Liječenje sifilisa gravidnih i novorođenčadi; 2. *Dr. B. Poljungan*: Hitna kirurška intervencija kod novorođenčadi; 3. *Prof. I. Čupar*: Oralna patologija u trudnoći; 4. *Prof. R. Ivančić*: Srce i gravitet; 5. *Dr. B. Poljungan*: Liječenje porodajne traume novorođenčadi; 6. *Dr. V. Mikuličić*: Postpartalna nekroza hipofize. Izvješča sa sastanaka objavljuvana su u Liječničkom Vjesniku. Na godišnjoj skupštini održanoj 11. V. 1963. prihvaćena je inicijativa o osnivanju tri ogrankaka Sekcije: za Zagreb, Rijeku i Split.

Prihvaćeno je da se izradi Poslovnik o radu Sekcije i Ogranaka. Na godišnjoj skupštini 7. IV. 1962. izabran novi Upravni odbor za sljedeće mandatno razdoblje. Sekcija je imala 125 članova.

VII. mandatno razdoblje 7. IV. 1962.–11. V. 1963.
Upravni odbor: predsjednik prof. Erich Rosenzweig, potpredsjednici prof. Davor Perović (Ri), prim. Jure Lukinović (St), tajnici dr. Eduard Baršić i dr. Duško Kanajet (Zg), blagajnik dr. Boris Gašparac (Zg); Ogranak Zagreb: predsjednik prof. S. Szabo, tajnici dr. Ivan Pavleković i dr. Jovan Vujić, blagajnik dr. Davor Zanella.

Održan je *Drugi Interseksijski sastanak ginekologa Slovenije i Hrvatske* u Dobrinj 25.–26. V. 1962. Teme: 1. Ca in situ colli uteri; 2. Tbc. ženskih genitala; 3. Prenošenje; 4. Zanimljiva kazuistika; 5. Slobodan razgovor o sterilizaciji žene i muškarca. Dogovoren je sljedeći *Treći interseksijski sastanak* u Splitu 1966. godine u organizaciji Ogranka Split. Održan je Sastanak u Puli 16. VI. 1962. Teme: 1. Prim. Pavle Kos: Prikaz rada rodilišta u Puli kroz 10 godina; 2. Dr. Jovan Vujić: Iskušto s kefaloelektrom.

Funkcioniraju sva tri ogranka Ginekološke sekcije ZLH. U *Ogranku Zagreb* (predsjednik prof. S. Szabo, tajnik dr. I. Pavleković, blagajnik dr. D. Zanella) održano je 7 sastanaka. *Ogranak Split* (predsjednik prim. N. Cambi, tajnik dr. B. Dvornik) održano je 5 sastanaka. U *Ogranku Rijeka* (predsjednik dr. Ivandić, tajnik dr. Krmpotić) održano je 5 sastanaka. Ukupno je u sva tri ogranka održano 18 sastanaka s 35 predavanja. Ginekološka sekcija ima 157 članova (ogranak Zagreb 111, Rijeka 20, Split 26).

VIII. mandatno razdoblje 11. V. 1963.–27. II. 1965.
Upravni odbor: Predsjednik doc. Predrag Drobnjak, podpredsjednici prof. Stanislav Szabo i prof. Davor Perović, tajnici dr. Eduard Baršić i dr. Ivan Pavleković (za ogrank Zagreb), blagajnici dr. Davor Zanella i dr. Boris Gašparac (za ogrank Zagreb), odbornici dr. Sreć-

ko Postružnik (Ši), dr. Vjeko Weltruski (Ri), dr. Mijo Škrljac (Os), dr. Svetozar Begić (SB), dr. Nada Vižintin-Dekaris (Zg), dr. Milivoj Bačić (Zg), dr. Ljerka Kralj (Zg). Odlučeno je da članovi UO-a iz Zagreba ujedno predstavljaju Ogranak Zagreb. Ukupno održano 12 sastanaka.

IX. mandatno razdoblje 27. II. 1965.–1970. *Upravni odbor:* Predsjednik doc. P. Drobnjak, podpredsjednici prof. S. Szabo i prof. D. Perović, tajnik dr. A. Dražančić i dr. Zlata Grubišić (za ogranač Zagreb), blagajnik dr. Davor Zanella i dr. Boris Gašparac (za ogranač Zagreb). Odbornici: dr. Srećko Postružnik (Ši), dr. Mijo Škrljac (Os), dr. Milivoj Bačić (Zg), dr. Ljerka Kralj (Zg). *Uprava ogranača.* *Rijeka:* predsjednik dr. Lovro Mirošević, tajnik dr. S. Vlašić; *Split:* predsjednik dr. S. Postružnik, tajnik dr. Ivo Merlak. Na godišnjoj skupštini su Jovan Vujić i Nikola Smiljanić održali predavanje: Prekid graviditeta vakuum aspiracijom i djelovanje na uterus i tube. U Splitu u ožujku 1966. godine organiziran *Treći interseksijski sastanak ginekologa-opstetričara HLZ i SZD*. Teme: 1. Indikacije i metode za indukciju porođaja (moderator Marko Kolenc); 2. Urološke komplikacije nakon ginekoloških operacija. U Kopru u travnju 1967. godine *Četvrti interseksijski sastanak ginekologa-opstetričara HLZ i SZD*. Teme: 1. Rtg dijagnostika u ginekologiji (moderator D. Perović, Ri); 2. Kuldoskopija i laparoskopija u ginekologiji (moderator Vito Lavrič).

X. mandatno razdoblje 1970.–27. IX. 1974. *Upravni odbor:* Predsjednik prof. Branko Rajhvajn, podpredsjednici Prim. Velimir Kirhmajer, doc. Verena Kogoj-Bakić (Ri), tajnici doc. A. Dražančić i Branko Hodek, blagajnik D. Zanella (Zg). *Članovi UO-a:* doc. S. Postružnik (Ši), Ivo Banić (Si), A. Pandak (SB), M. Škrljac (Os), N. Škrtić (Ka), Ivan Krajinović, Ljerka Kralj i Josip Zadjelević (Zg). Održano 36 sastanaka: Ogranač Zagreb 24, Rijeka 5, Split 7 s ukupno 92 predavanja. Gosti predavači su bili: prim. Havliček iz Ljubljane, doc. Silobrčić i doc. Dragan Dekaris iz Zagreba, prof. S. Campbell iz Londona, prof. Beazley iz Liverpoola. Održana su po dva interseksijska sastanka, s Gin. sekcijom SZD i Srpskog lekarskog društva (SLD). U Varaždinu 1970. *Peti interseksijski sastanak Ginekološke sekcije SZD i ZLH.* Teme: 1. Karcinom endometrija (moderator Jule Kovačić); 2. Dijabetes i trudnoća (moderator A. Dražančić). U Mariboru *Šesti interseksijski sastanak Ginekološke sekcije SZD i ZLH.* Teme: 1. Metode dijagnostike fetalne ugroženosti (moderator Viljem Brumec); 2. Disfunkcijska krvarenja (moderator P. Drobnjak). S Ginekološko akušerskom sekcijom Srpskog lekarskog društva (SLD) su bila dva interseksijska sastanka: *Prvi interseksijski sastanak Gin. sekcije ZLH i Gin. akuš. sekcije SLD*, Zadar 5–6. XI. 1971. Teme: Anomalije uterusa (moderator Stanislav Szabo); *Dруги interseksijski sastanak Gin. sekcije ZLH i Gin. akuš. sekcije SLD*, u Zlatiboru (1973.). Teme: 1. Patološki puerperij; 2. Klimakterijski sindrom (moderator P. Drobnjak). U sklopu VI. Kongresa liječnika Hrvatske Sekcija je organizirala simpozij »Klimakterični sindrom«

s moderatorom P. Drobnjakom. U prosincu 1971. održan u Zagrebu *Tečaj usavršavanja* (6 dana) te u travnju 1972 u Interuniverzitetskom centru u Dubrovniku *Postdiplomski tečaj iz ginekologije i opstetricije* (dva dana). Na sastanku 31. X. 1970. raspravljano o osnivanju Udruženja za perinatalnu medicinu Jugoslavije (UPMJ), poput Salingova Njemačkog društva za perinatalnu medicinu. Nazočni su se izjasnili da je bolje da se osnuje Sekcija za perinatalnu medicinu unutar Udruženja ginekologa-opstetričara Jugoslavije (UGOJ-a). U mandatu održano 16 sastanaka.

XI. mandatno razdoblje 28. IX. 1974.–27. IX. 1978. *Upravni odbor:* Predsjednik prof. B. Rajhvajn, podpredsjednici prof. D. Perović (Ri) i V. Kirhmajer (Zg), tajnici Veselko Grizelj i Marjan Ribarić (Zg), blagajnik Vojko Čulig (Zg). *Članovi:* Lovro Dulibić, Ljerka Kralj, Ivo Zaninović (Zg), Radojko Pandak (SB), Ivan Kragić (Zd), Andrija Pavić (Ka), Srećko Postružnik (St), Kiril Sterijev (Os), Krešo Švarc (Kc). *Sedmi interseksijski sastanak Gin. sekcije ZLH i SZD* 17.–18. X. 1974. u Puli. Teme: 1. Uroinfekcije u trudnoći, porodu i babinju (moderator A. Dražančić); 2. Nespecifične upale unutarnjih ženskih genitala. (moderator Božo Kralj, Lj.). *Treći interseksijski sastanak Gin. sekcije ZLH i Gin. akuš. sekcije SLD* 23.–24. X. 1975. u Dubrovniku. Teme: 1. Poremećaj funkcije ovarija u adolescentnoj dobi (moderator P. Drobnjak); 2. Reanimacija novorođenčeta s posebnim osvrtom na novorođenče iz trudnoće s visokim rizikom (moderatori V. Šulović i Zagorka Radojković). *Osmi interseksijski sastanak Gin. sekcije SZD i ZLH, Nova Gorica*, 1977. Teme: 1. Krvarenja u klimakteriju (moderator P. Drobnjak); 2. Indikacije za carski rez (moderator Marko Kolenc, Koper). *Četvrti interseksijski sastanak Gin. sekcije ZLH i Gin. akuš. sekcije SLD*, Osijek 28.–29. IX. 1979. Teme: 1. Suvremena dijagnostika i terapija malignih tumora vulve (moderator Berislav Berić, Novi Sad); 2. Prijevremeno prsnuće plodovih ovoja (moderator I. Pavleković, Zg).

XII. mandatno razdoblje 27. IX. 1978.–1. X. 1980. *Upravni odbor:* Predsjednik doc. Zdravko Pavlić, tajnik V. Grizelj, blagajnik V. Čulig. Održani: *Peti interseksijski sastanak Gin. akuš. sekcije SLD i Gin. sekcije ZLH*, Šabac 25.–26. IX. 1981. Teme: 1. Menometroragija (moderator Ž. Živanović); 2. Bolovanje u trudnoći (moderator Z. Pavlić). U mandatu je osnovan *Ogranač Sekcije za Slavoniju i Baranju*: predsjednik prim. Kiril Sterijev, tajnici Dragoslav Bukumira i Branko Lederer. *Deveti interseksijski sastanak Gin. sekcije ZLH i SZD* u Plitvicama. Teme: 1. Nepravilnosti pupkovine u trudnoći i porođaju (moderator D. Perović, Ri); 2. Laparoskopija u ginekologiji (moderator T. Cizelj, Lj).

XIII. mandatno razdoblje 1. X. 1980.–30. III. 1984. *Upravni odbor:* Predsjednik prim. Ivan Pavleković, tajnici Goran Grubišić i Mišo Končar, blagajnica Branka Mitrović. Održano je 14 redovitih sastanaka s ukupno 31 temom. *Prigodni sastanci:* 19. XII. 1980. 25. godišnjica Ginekološko-opstetričkog odjela Opće bolnice »Dr. Josip Kajfeš«, s predavačima: L. Dulibić, A. Kučjak, B. Ujević, V. Grljušić; 12. IX. 1981. Sastanak u

Varaždinu, prigodom 800 godišnjice grada Varaždina, s predavačima iz varaždinskog odjela (I. Špoljarić, V. Latin, Ž. Matas, O. Kirchbaum). Sastanak u *Sisku* 22. V. 1982. prigodom 35. godišnjice organizirane zdravstvene zaštite žena, s predavačima iz Siska (I. Banić, M. Tomljanović, N. Vučaković). 17. VI. 1983., povodom 100 obljetnice rođenja *Papanicolaou-a* održan je sastanak zajedno sa Citološkom sekcijom ZLH-a. 22. X. 1981. rasprava o nacrtu Zakona o specijalizaciji liječnika. *Tematski sastanak* 26. III. 1983. Ogranak Split: Detekcija i prevencija karcinoma cerviksa uterusa (moderator Viktor Strmo).

Deseti interseksijski sastanak Gin. sekcije HLZ i SZD, Bled 5.–6. VI. 1981. Teme: 1. Karcinom jajnika (moderator Matko Grgurević, Zg); 2. Intrahospitalne infekcije (moderator Meta Hren, Lj). *Jedanaesti interseksijski sastanak Gin. sekcije ZLH i SZD*, Split 1.–2. X. 1982. Teme: 1. Višeplodova trudnoća (moderator Frane Mikulandra, Ši); 2. Realne opasnosti terapije estrogenima (moderator prof. Srećko Rainer, Lj). *Šesti interseksijski sastanak Gin. sekcije HLZ i Gin. akuš. sekcije SLD*, Šibenik 30. IX.–1. X. 1983. Teme: 1. Kardiovaskularna obolenja, trudnoća, porodaj i puerperijum (moderator V. Šulović, Bg); 2. Problemi ginekološke kirurgije u starijih žena (moderator S. Postružnik, Ši). Ukupno je u mandatu održano 17 sastanaka, bez interseksijskih. Sekcija broji oko 400 članova.

XIV. mandatno razdoblje 30. III. 1984.–3. VI. 1988. Izborna skupština 30. III. 1984. Novi *Upravni odbor*: predsjednik prof. A. Dražančić, podpredsjednici doc. Nikola Smiljanić i prim. Ivan Pavleković, tajnici prim. Ivo Puharić i doc. Vojko Čulig, blagajnik dr. Stipe Trutin; članovi: dr. Frane Rušinović, dr. Davorin Šalko, dr. Ljerka Kralj (Zg), prim. Kiril Šterijev (Os), prof. Danko Pavešić i prof. Vladimir Uremović (Ri), prim. Ivo Mimica (St), dr. Viktor Latin (Vž), prim. Ivan Banić (Si), doc. Emil Tuškan (Ka). Delegati za UGOJ: prof. M. Bolanča i prof. A. Dražančić. Prije izbora nove uprave rasprava o Pravilniku o radu Sekcije, koji je pripremio prethodni UO. Jednoglasno prihvaćeno da se pri izboru za delegatsku skupštinu izabire 1 delegat na 8 članova Sekcije.

Dana 14. VI. 1985. *Memorijalni sastanak Ginekološke sekcije ZLH povodom godišnjice smrti prof. Drobnjaka*: 10 predavača iz HLZ-a, SZD i SLD. 1. III. 1986. *Tematski sastanak* »Postupak kod suspektnog cerviksa« (moderator prof. M. Grgurević). 12. III. 1986. tematski sastanak u organizaciji »Belupa«: *Dabroston*. *Dvanaesti interseksijski sastanak Gin. sekcije SZD i ZLH* Ljubljana 26. III. 1986. Teme: 1. Terapija prijetećeg pobačaja i prijevremenog porođaja (moderator I. Kuvačić, Zg); 2. Endometrioza i infertilnost (moderator T. Cizelj, Lj). *Sedmi interseksijski sastanak Gin. sekcije ZLH i Gin. akuš. sekcije SLD*, Sombor 10.–11. V. 1985. Teme: 1. Eklampsija i preeklampsija (moderator prof. J. Franičević, Zd); 2. Endometrioza (moderator prof. P. Drača, NS). 23. IV. 1987. *izvanredni sastanak* G. J. S. Justin, London: 1. Treatment of trophoblastic disease, 2. Role of chemotherapy in treatment of

cervical cancer. 16. V. 1987. Savjetovanje o perinatalnom mortalitetu Hrvatske. *Osmi interseksijski sastanak Gin. sekcije ZLH i Gin. akuš. sekcije SLD*, Lipik 12.–13. VI. 1987. Teme: 1. Opstetrički šok (moderator A. Petronijević); 2. Novije spoznaje o raku trupa maternice (moderator Z. Pavlić). Izvanredni sastanak povodom *40. obljetnice rodilišta u KB »Dr. Mladen Stojanović«*, 9. I. 1988. s predavačima iz bolnice: I. Pavleković i Z. Grubišić, Lj. Jokanović, Dubravka Vignjević i sur., B. Hodek i sur., Jasenka Grujić i sur. *Izvanredni sastanak* 14. XI. 1987. gost Sekcije prof. E. Burghardt iz Graza: Suvremeni kirurški pristup liječenju genitalnog karcinoma. *Trinaesti interseksijski sastanak Gin. sekcije ZLH i SZD*, Brijuni 3.–4. VI. 1988. Teme: 1. Prostaglandini u trudnoći i porodu (moderatori V. Cerar i Živa Novak, Lj); 2. Problemi adolescentne ginekologije (moderator V. Šimunić, Zg). Osim interseksijskih održano 20 sastanaka...

XV. mandatno razdoblje 3. VI. 1988.–23. I. 1993. *Upravni odbor* (izborna skupština na Brijunima 3. VI. 1988.): predsjednik prof. A. Dražančić, podpredsjednici prof. N. Smiljanić i dr. I. Puharić, tajnici dr. Ivo Fudurić i dr. Damir Bagović, blagajnik dr. Stipe Trutin; članovi: prof. A. Kurjak, doc. B. Hodek i dr. Davorin Šalko (Zg), prof. Danko Pavešić (Ri), doc. Željan Šestanović (St), dr. Branko Lederer (Os), dr. Srećko Franin (Čk), prim. Mijo Pupek (Virovitica), prim. I. Banić (Si). Za Skupštinu UGOJ-a su izabrani delegati: D. Pavešić (Ri), I. Banović (St), K. Šterijev (Os), E. Tuškan (Ka), I. Merlak (Ši). U Predsjedništvo UGOJ-a M. Bolanča i A. Dražančić. Na popisu su 432 člana Sekcije. Članarinu platili 214. (59,5%). Delegati skupštine po načelu: 1 delegat na 8 članova s plaćenom članarinom, ukupno je bilo 33 delegata. Na sastancima Sekcije relativno malo nazočnih (40–80). Uzrok u (pre)velikom broju raznih sastanaka. Održano 14 redovitih sastanaka. *Četrnaesti interseksijski sastanak s Gin. sekcijom SZD*, Dobrova 6.–7. VI. 1986. Teme: 1. Terapija prijetećeg pobačaja i prerenog poroda (moderator I. Kuvačić – Zg); 2. Endometrioza i infertilnost (moderator T. Cizelj – Lj); *Petnaesti interseksijski sastanak sa Gin. sekcijom SZD*, Brijuni 3.–4. VI. 1988. Teme: 1. Prostaglandini u trudnoći i porodu (moderator V. Cerar i Živa Novak); 2. Problemi adolescentne ginekologije (moderator V. Šimunić).

Upalu Sekcije zatekao je rat-agresija na Hrvatsku. Godine 1991. umjesto planiranoga Interseksijskog sastanka s Gin. akuš. sekcijom SLD na Plitvicama, doživjeli smo »Plitvički Uskrs« te napadaju na Pakrac i Lipik, Vukovar, Dubrovnik, Osijek, okupaciju Baranje itd. Ratne i predratne okolnosti uvjetovale su i politički rad Sekcije, odnosno od 1992. *Hrvatskog Društva ginekologa i opstetričara*. Politički nesporazum, gotovo politički rat, počeo je 8. rujna 1990. godine, kad je naša Sekcija, zajedno s Pedijatrijskom sekcijom i Sekcijom za perinatalnu medicinu HLZ-a, uputila »otvoreno pismo« ginekolozima-opstetričarima i neonatologima Srbije. Povod pismu, koje je dospjelo i u javne medije, bio je otkaz kolegama kosovskim Albancima u Gine-

kološko-akušerskoj klinici u Prištini. U pismu smo apelirali na humanost i vraćanje kosovskih kolega na njihova radna mjesta. Odgovor kolega iz Srbije (25. XI. 1990.) i Novoga Sada (4. XII. 1990.) je bio nedvosmislen. Bilo je pitanje sudjelovanja ginekologa i neonatologa iz Srpskog lekarskog društva na planiranom III. Kongresu perinatalne medicine u Ljubljani 8.–13. X. 1990. U Beogradu se 16. V. 1991. sastalo (krnje) Predsjedništvo UGOJ-a, na kojem je nelegalistički smjenjen predsjednik UGOJ-a prof. Džemal Ahmedović iz Prištine, zajedno sa sekretarima doc. Binakom Kastratijem i dr. Sejdulahom Hodžom. Pokrajinska Ginekološka sekcija Kosova predlaže UGOJ-u, umjesto smjenjenih, nove članove iz »Kosova i Metohije«: prim. dr. Mehmedia, dr. Branislava Petrovića, za generalnog sekretara dr. Aleksu Andrejevića te za blagajnika dr. Stanišu Slavišića. Za predsjednika UGOJ-a se predlaže prof. Ljubiša Ristić također zaposlen na Kosovu. Ginekološka sekcija HLZ-a u novim okolnostima (Zbor je 26. II. 1991. zamrznuo, a 30. IX. 1991. prekinuo svoje odnose sa Savezom liječničkih društava Jugoslavije), povlači svoje članstvo iz UGOJ-a. Ginekološka sekcija Slovenskog zdravniškog društva svojim dopisom od 21. X. 1991. također povlači svoje članstvo iz UGOJ-a.

Unatoč ratnim okolnostima redovito se nastavljao izrazito intenzivan stručni rad Sekcije, kasnije (od siječnja 1992. godine) *Hrvatskoga društva ginekologa i opstetričara HLZ-a*. U 4 ½ godišnjem mandatu održana su 23 stručna sastanka, samostalna ili zajedno s drugim stručnim društvima HLZ-a (Perinatološko, Onkološko, Endokrinološko društvo). Održano je pet sjednica Upravnog odbora Sekcije. Bilo je 13 »uobičajenih« sastanaka sa sljedećim nadnevncima: 25. II. 1989; 22. VI. 1989; 16. XII. 1989; 1. II. 1990; 7. IV. 1990; 23. VI. 1990; 15. XII. 1990; 9. II. 1991; 15. IV. 1991; 21. XII. 1991; 25. I. 1992; 16. X. 1992; 24. X. 1992. te još njih 15 za koje mislimo da ih treba posebno spomenuti.

Bila su dva »interkatedarska« sastanka, s kolegama iz riječke Klinike: u Rijeci 1989. i u Opatiji 1992. godine. Održana su dva »intersekcionska« sastanka: *Deseti intersekcionski sastanak s Gin. akuš. sekcijom SLD* u Valjevu 23. IX. 1989. Teme: 1. Poremećaj funkcije jajnika i neplodnost (moderator Željko Živanović); 2. Rh imunizacija. Prevencija i liječenje težih oblika (moderator Višnja Latin). Planiran je *Jedanaesti Intersekcionski sastanak s Gin. akuš. sekcijom SLD* za lipanj 1991. u Plitvicama. Zbog »Plitvičkog Uskrsa« u travnju 1991. sastanak je odgođen za »bolja vremena« (izmijenjena četiri pisma s prof. Radmiom Jovanovićem, predsjednikom Gin. akuš. sekcije Srpskog lekarskog društva). *Šesnaesti Intersekcionski sastanak Gin. sekcije SZD i ZLH*, u Postojni 1.–2. VI. 1990. Teme: 1. Atipije cerviksa i trudnoće (moderator A. Dražančić); 2. Zdjelične upale (moderator A. Omahen). 19. XI. 1988. održan je minisimpozij »Prostaglandini u perinatologiji i ginekologiji« sa šest predavača, a 28. IV. 1989. minisimpozij »Belupa« »Dabroston i menopauza«; 8. V. 1989. gost predavač prof. Gerard iz Lyona: »Uloga radioterapije u liječenju raka jajnika«. 3. VI. 1989. je održano

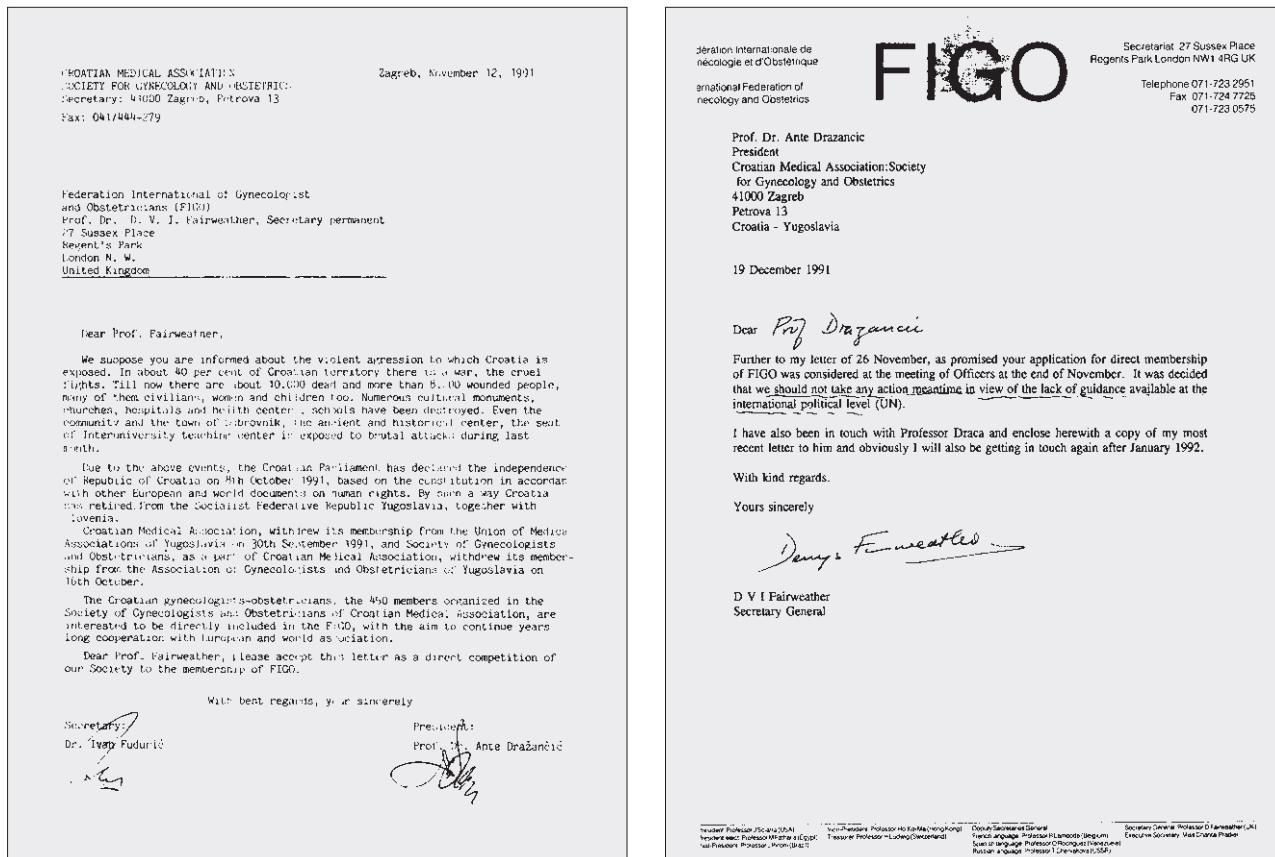
Drugo savjetovanje o perinatalnom mortalitetu Hrvatske; 5. V. 1989. minisimpozij »Klamidijska infekcija grla maternice«; 9.–10. XI. 1989. je prof. Banović u Splitu organizirao *Drugi simpozij iz ginekologije i perinatologije* s 34 predavanja; 17. I. 1990. je gost predavač H. Shulman iz New Yorka održao dva predavanja: *Pathophysiologic lessons learned from Doppler, i Training and education of doctors in USA*; 24. III. 1990. u bolnici »Dr. Mladen Stojanović« 20. godišnjica primjene dijagnostičkog ultrazvuka; 19. I. 1991. drugi minisimpozij o klamidijskoj infekciji; 18. V. 1991. *Treće savjetovanje o perinatalnom mortalitetu Hrvatske*; 31. V. 1991. tematski sastanak o osteoporosi.

Dana 27. VI. 1992. je održan redoviti sastanak Društva, s uvodnim predavanjem prof. Ljiljane Randić iz Rijeke. Tom je prigodom jednodušno prihvaćena *Izjava o planiranju obitelji*,¹² koja je objavljena u Liječničkom Vjesniku, a prenjeva su je i dnevne novine. Nakon te izjave je predsjednik Društva bio izložen brojnim napadima pokreta »Pro Vita«.¹³ U Rijeci je 24. X. 1992. održan *Memorijalni sastanak* posvećen 90 obljetnici rođenja doc. Viktora Finderlea i 40. obljetnici primjene vakuum ekstrakcije.

Povodom tendencije za ukidanje zasebnih primaljskih škola, u rujnu 1990. godine je Ministarstvu prosvjete, obrazovanja i športa poslato pismo, kojim se obrazlaže i podržava daljnje postojanje tih škola. Povodom doношењa novoga Zakona o zdravstvenoj zaštiti Sekcija je 21. I. 1991. uputila pismo ministru Hebrangu, zalažući se za integralnu primarnu i sekundarnu zdravstvenu zaštitu žene i materinstva, kakva je postojala u Hrvatskoj u medicinskim centrima. S istim ciljem su predsjednik Dražančić i predstojnik Klinike u Petrovoj prof. Grizelj bili na razgovoru s ministrom zdravstva, ali bez uspjeha.

Na temelju preporuke Glavnoga odbora Zbora liječnika Hrvatske¹³ od 27. rujna 1991. godine, Ginekološka sekcija aplicira u studenome 1991. za svoje članstvo u *European Board of Gynaecology and Obstetrics (EBGO)*. Za prijam u EBGO Društvo je dalo na engleski jezik prevesti svoj Pravilnik o radu. Dana 15. prosinca stiže odgovor glavnog tajnika EBGO-a dr. Diede-richa, u kojem piše: »We would all be very delighted to welcome you in European family of gynaecologists and obstetricians«. Izvršni odbor EBOG-a u Strassbourgu prihvatio je 18. I. 1992 članstvo Hrvatskog društva ginekologa i opstetričara, što je potvrdila Skupština EBOG-a u Strassbourgu 29. IV. 1992. Delegati Sekcije A. Dražančić i A. Kurjak sudjelovali su na sastancima EBGO-a u Madridu 29.–31. X. 1992. te u Debrecenu 28. IV. –1. V. 1993.¹⁴

Aplikacija Ginekološke sekcije Zbora u krovnu svjetsku organizaciju ginekologa i opstetričara (*World Association of Gynecology and Obstetrics – FIGO*) nije bila tako jednostavna. Sekcija je aplicirala svoje članstvo pismom trajnom tajniku FIGO-a prof. Fairweatheru u London (slika 1) 13. studenoga 1991. Prof. Fairweather nam je 26. studenoga odgovorio da će našu

Slika – Figure 1.

molbu predočiti čelnicima FIGO-a, a pismom od 19. prosinca (slika 2) da će FIGO sačekati razvoj političke situacije (u Ujedinjenim narodima). U kasnijem pismu (slika 3) od 7. prosinca 1992. izvještava nas da je Izvršni odbor prihvatio našu aplikaciju, a da konačni primitak odlučuje Skupština FIGO-a, koja će se održati u Montrealu, u Kanadi 27.–29. rujna 1994. Na toj je skupštini HDGO konačni primljen u članstvo FIGO-a.

Ginekološka sekcija je 12. studenoga 1991. aplicirala i za svoje članstvo u *European Association of Gynaecologists and Obstetricians (EAGO)*. Predsjednik prof. Ludwig iz Basela nas je svojim pismom od 25. studenoga izvjestio da »EAGO welcomes the membership of Croatian colleagues. By constitution we are association of individual members.«

Na temelju preporuke predsjednika Zbora prof. Grušina započet je rad na donošenju novih »Pravilnika o radu« stručnih sekcija Zbora. Nacrt Pravilnika o radu Ginekološke sekcije Zbora prihvaćen je na skupštini Sekcije 15. XII. 1990. Na godišnjoj skupštini Hrvatskoga liječničkog zbora 26. II. 1992., po uzoru na taj pravilnik prihvaćen je nacrt pravilnika za sve sekcije/stručna društva Zbora.

XVI. mandatno razdoblje 23. I. 1993.–13. XII. 1997.
Predsjednik Veselko Grizelj, dopredsjednik prof. Srećko Ciglar, tajnik dr. Damir Bagović, rizničar dr. Stipe Trutin, A. Dražančić kao prethodni predsjednik.

Slika – Figure 2.

U spomenuto vrijeme, unutar »europске obitelji« ginekologa i opstetričara je 1992. postojala Specijalistička sekcija UEMS-a *European Board of Obstetrics (EBOG)* i njena »sestrinska« udružba *UPIGO (Union professionnelle des gynaealogues et obstétriciens)*, obje je vodio glavni tajnik dr. Diederich iz Strassbourga.¹⁴ Godine 1992. je bila stvorena još jedna udružba, naziva *European College of Obstetrics and Gynaecology (ECOG)*. Činili su je vrlo ugledni članovi, mnogi od njih su bili naši znanci i prijatelji: predsjednik prof. Richard Beard iz Londona, tajnik prof. André Van Assche iz Leuvena, među članovima prof. Laszlo Kovacs iz Szegeda, prof. W. Künzel iz Njemačke, prof. Živa Novak iz Ljubljane, prof. Jurij Wladimiroff iz Amsterdama. Formalno je EBOG bio specijalistička sekcija UEMS-a (»Union Européenne des médecins spécialistes«) krovne udruge svih europskih liječnika specijalista. Koledž (ECOG) je bio potpomognut od Europskog društva ginekologa i opstetričara. UEMS je inzistirao na sjedinjenju tih dvaju ustroja: EBOG-a i ECOG-a. S tim ciljem je bio održan sastanak u Napulju u srpnju 1994. te 26.–29. IV. 1995. u Montpellieru u Francuskoj, kojem je iz Hrvatske nazozio A. Dražančić. Sastanak sjedinjenja, stvaranje novog ustroja pod imenom *European Board and College of Obstetrics and Gynaecology (EBCOG)* je bio u Londonu 13.–14. I. 1996., kojemu iz Hrvatske nismo nazozili. Prvi predstavnik Hrvatske, koja je bila pridružena članica u novo formiranom europskom ginekološko-op-

Slika – Figure 3.

stetičkom odboru (»Boardu«) bio je A. Dražančić. EBCOG je Specijalistička Sekcija UEMS-a, i danas je vodeći ginekološko-obstetrički »Board« u Europi, funkcioniра i kao uprava Europske asocijacije ginekologa i opstetričara (EAGO-a).

Društvo je 28.–30. VI. 1995. u Zagrebu u hotelu »Intercontinental« organiziralo *I. Hrvatski kongres ginekologa i opstetričara*. Tijekom 1996. godine dolaze pozivi za sudjelovanje u EBCOG-u i UEMS sekcijsi ginekologa i opstetričara. Ta suradnja nažalost nije uspostavljena. Na Brijunima, tijekom I. Hrvatskog simpozija o fertilitetu i sterilitetu održana je 10. X. 1997. godine sjednica Upravnog odbora Društva. Na UO-u je raspravljen prijedlog o osnivanju sekcija unutar Društva: Sekcije za ginekološku endoskopiju, Sekcije za klimakterij i postmenopauzu, Sekcije za bračnu neplodnost. Te su sekcije kasnije utemeljene unutar Zbora kao samostalna zbor-ska društva.

XVII. mandatno razdoblje 13. XII. 1997.–5. III. 2005. Predsjednik Veselko Grizelj. → prof. Ivan Kuvačić, dopredsjednici I. Kuvačić i S. Ciglar, tajnik dr. Damir Bagović, rizničar dr. Stipe Trudin. Tijekom manda je tajništvo preuzeo dr. Držislav Kalafatić, a riznicu doc. Ante Čorović. Prije polovice manda, 11. srpnja 1997. godine naglo je preminuo predsjednik prof. Grizelj te je funkciju predsjednika preuzeo prvi dopredsjednik prof. I. Kuvačić. Članovi Upravnog odbora su bili: Ante Čorović, Goran Grubišić, Marjan Ilijaš, Frane

Rušinović iz Zagreba, Ivo Banović (St), Stojan Miloš (Gs), Darko Čuržik (Os), Mladen Sauerborn (SB), Ljiljana Randić (Ri), Ivan Pižeta (Vž).

U mandatnom razdoblju su organizirana tri hrvatska kongresa ginekologa i opstetričara: *II. kongres* u Dubrovniku 11.–14. XI. 1998 s 320 sudionika. *Glavne teme*: 1. Nadzor čeda u trudnoći; 2. Klimakterij i menopauza; 3. Prekanceriza i karcinom endometrija; 4. Dovršenja prijevremenog poroda; 5. Endoskopija u ginekologiji. *III. kongres* u Plitvicama 16.–19. V. 2001 s 380 sudionika. *Glavne teme*: 1. Rak vrata maternice; 2. Prijevremeni porod; 3. Sadašnje stanje liječenja neplodnosti. *IV. kongres* u Plitvicama 10.–13. V. 2004 s 420 sudionika. *Glavne teme*: 1. Menopauza i HNL. – Što dalje? 2. Endometriosa; 3. Karcinom endometrija; 4. Novosti u uroginekologiji; 5. Perinatalno doba i dugoročni ishod; 6. Ultrazvuk u ginekologiji i perinatologiji.

Dana 27. XI. 1998. održan je u Institutu za tumore u Zagrebu tematski simpozij *Kirurgija vrata maternice – 100 godina Wertheimove operacije*. U Zagrebu je 8. III. 1999. održan sastanak Društva povodom utemeljenja novoga Hrvatskog društva za ginekološku endoskopiju, zatim su održani sastanci društva u Vukovaru i Iloku 2000. te u Gospiću 2001. godine, ponovno u Vukovaru 2003. te u Zadru 2004. godine. Od 28. II.–1. III. 2003. društvo je organiziralo postdiplomski tečaj trajnog usavršavanja I. kategorije »Intrauterini zastoj rasta«, te 2004. godine tečaj »Problem hiperkoagulabiliteta krvi u trudnoći.«

Održano je 17 sjednica UO-a, na kojima su raspravljene razne teme. Jedna od zadaća Društva je bila koordinacija programa mjera zdravstvene zaštite u ginekologiji i opstetričiji (radna skupina dr. Frane Rušinović, dr. Davorin Škalco, doc. Ante Čorović, prof. Velimir Šimunić i prof. Ante Dražančić). Na sjednici UO-a 19. V. 2000. raspravljeno je osnivanje novih »ginekoloških« društava, nakon što je 11. XII. 1999. već utemeljeno novo samostalno *Hrvatsko društvo za ginekološku endoskopiju* te 10. II. 2000. *Hrvatsko društvo za ginekološku endokrinologiju i reprodukciju*. Sjednici su nazvani novoizabrani predsjednici tih Društava (doc. M. Kopjar i prof. V. Šimunić). UO je primio na znanje osnivanje tih Društava sa željom za buduću suradnju s matičnim HDGO-om. Na sjednici UO-a od 26. VII. 2001. ponovno je bilo govora o suradnji s UEMS-om i EBCOG-om; stigla je (12. IX. 2001.) ponuda o »Visiting Programu« EBCOG-a našim klinikama. Na sastanku društva 13. II. 2003. osnovana je u sklopu HDGO-a *Sekcija za primarnu ginekološku zaštitu* predsjednik Sekcije dr. Linda Zanchi (SZ). Na sjednicama UO-a je bilo mnogo obavijesti i dogovora o III. i IV. kongresu.

XVIII. mandatno razdoblje 5. III. 2005.–16. V. 2009. Izborna skupština 5. III. 2005. u Klinici za ženske bolesti i porode KBC-a Petrova ul. *Upravni odbor*: predsjednik prof. Ivan Kuvačić, prvi dopredsjednik prof. Goran Grubišić i prof. Herman Haller (Ri), tajnik dr. Držislav Kalafatić, rizničar dr. Davorko Čukelj. Članovi: dr. Marijan Ilijaš, prof. Goran Grubišić i dr. Milan

Kos iz Zagreba, dr. Jadranka Šanjug (Zabok), doc. Siniša Šijanović (Os), dr. Jozo Brnić (SB), dr. Ivica Stanišić (Kc), dr. Zoran Pitner (Vž), dr. Željko Štajcer (Ka), prof. Herman Haller (Ri), dr. Davor Zoričić (Pu), dr. Srđan Vuković (St), dr. Branko Dukić (Zd), dr. Miriam Lonza-Babić (Du). U Opatiji je 31. V.–3. VI. 2007. održan vrlo uspjeli *V. Hrvatski kongres ginekologa i opstetričara* s 455 sudionika. *Glavne teme:* 1. Fetalna neurologija; 2. Kronične anovulacije, klinički značaj i liječenje; 3. Karcinom jajnika; 4. Dijagnostički postupci, metabolička i respiracijska uloga posteljice; Pozvana predavanja: 1. Liječenje poremećaja dna zdjelice (S. Orepković); 2. Minimalna invazivna kirurgija u ginekologiji i opstetriciji (H. Haller); 3. Menopauza (S. Ciglar); 4. Kako smanjiti broj carskih rezova? (S. Vuković).

U Opatiji je HDGO od 2005. do 2008. bio suorganizator četiri *Simpozija o spolno prenosivim bolestima i urogenitalnim infekcijama*, te u Zagrebu 2005. godine Prvog kongresa Hrvatskoga društva za unapređenje beskrvnog liječenja. Stručni sastanak hrvatskih ginekologa održan je u Gospiću 2006., a od tečajeva trajnog usavršavanja I. kategorije HDGO je u mandatnom razdoblju bio suorganizator ukupno tri tečaja *Nove metode liječenja inkontinencije i defekata dna zdjelice* te suorganizator tečaja *Ultrazvuk u ginekologiji i porodništvu*. Društvo je 2005. godine bilo suorganizator stručno-znanstvenog simpozija posvećenog desetoj godišnjici primjene dijatermijske konizacije u Klinici za ginekologiju i porodništvo KB »Sestre Milosrdnice« i ujedno stote godišnjice Durstova objedinjavanja hrvatske ginekologije i porodništva. U mandatu je održano 17 sjednica Upravnog odbora.

XIX. mandatno razdoblje od 16. V. 2009. Izborna skupština održana u Klinici za ženske bolesti i porode KBC-a u Petrovoj ul. Skupština Društva je za predsjednika izabrala prof. Dubravku Barišić (Zg), za prvog dopredsjednika prof. Hermana Hallera (Ri), za drugog dopredsjednika prof. Slavku Oreškovića (Zg); prvi tajnik je dr. Držislav Kalafatić, drugi tajnik dr. Vesna Harni, rizničar dr. Davorko Čukelj iz Zagreba. *Članovi:* prof. Ante Čorušić, doc. Berigoj Mišković, prim. Ljubomir Jokanović, dr. Vesna Harni iz Zagreba, dr. Jasna Šanjug iz Zaboka, dr. Zlatko Topolovec (Os), dr. Josip Barišić (SB), dr. B. Zadro (Bj), dr. Zoran Pitner (Vž), dr. Marko Vulić (St), dr. Linda Zanchi (St) i dr. Petar Lozo (Zd).

Prva, konstituirajuća sjednica UO-a je bila na dan izbora. Druga sjednica je održana 26. IX. 2009. Na toj sjednici je ponajviše bilo govora o mjestu i datumu održavanja sljedećeg VI. Hrvatskog kongresa ginekologa i opstetričara. Budući da je bilo više opcija ostavljeno je predsjedniku Barišiću da obavi daljnje kontakte. Posebna, prva točka je bila uređivanje časopisa *Gynaecologia et Perinatologia*. Glavni urednik je izložio niz problema, posebice neredovito plaćanje pretplate, koju plaća manje od 40% od gotovo 1250 pretplatnika. Nakon izlaganja glavnog urednika, UO je donio odluku

o reorganizaciji časopisa. Za *glavnog urednika* je imenovan prof. Josip Delmiš, a prof. Dražančić ostaje *počasnim urednikom*. Imenovani su urednici struka: za *perinatalnu medicinu* prof. Oleg Petrović, za *neonatologiju* doc. Boris Filipović-Grčić, za *uroinekologiju* prof. Slavko Orešković, za *ginekološku onkologiju* prof. Ante Čorušić, za *reprodukтивnu medicinu* prof. Velimir Šimunić i za *ultrazvučnu dijagnostiku* prof. Asim Kurjak.

Sekcija za perinatalnu medicinu – Hrvatsko društvo za perinatalnu medicinu HLZ-a

Sekcija za perinatalnu medicinu Zbora liječnika Hrvatske utemeljena je 1972. godine.^{15,16} U prosincu 1971. godine je skupina od 26 članova Zbora liječnika Hrvatske, na temelju postojećeg statuta Zbora, Glavnom odboru Zbora podnijela zahtjev, kojim moli suglasnost za osnivanje Sekcije za perinatalnu medicinu ZLH. Predlagači su bili ginekolozi-opstetričari: doc. dr. Eduard Baršić, dr. Aleksandar Blivajs, dr. Milan Bulić, doc. dr. Ante Dražančić, dr. Nikola Đurić (Zg), dr. Josip Franičević (Zd), dr. Nada Geci-Vraneš, dr. Branko Hodek, dr. P. Korenić, dr. Ivan Pavleković, prof. Branko Rajhvajn, prof. Erich Rosezweig, dr. Zvonimir Singer, dr. Nikola Smiljanić, prof. Stanislav Szabo, doc. dr. Jovan Vujić te citolog dr. Đurđica Šips (Zg); predlagači pedijatri su bili: dr. Ruža Crnojević, dr. Ljubimka Čabrijan-Smokvina, dr. Vlasta Gorečan, dr. Duško Mardešić, dr. Jelena Polak-Babić, prof. Bosiljka Štampar-Plasaj (Zg), dr. Vera Valin (Zd), dr. Biserka Valjak (Zg). Tadašnji predsjednik Zbora doc. dr. Stojan Knežević, u ime Izvršnoga odbora Zbora daje 18. siječnja 1972. svoju načelnu suglasnost, što je kasnije potvrđeno na Glavnom odboru Zbora. Utjemeljiteljska skupština je bila sazvana za 5. travnja, ali je zbog epidemije variole morala biti odgođena. Skupština je ponovno sazvana i održana 28. lipnja 1972. Na osnivačkoj skupštini je bilo 86 članova Zbora, bili su nazočni u ime Glavnog odbora Zbora prim. dr. V. Oberiter, dekan Medicinskog fakulteta prof. A. Zimolo, predstojnik Katedre za ginekologiju i opstetriciju prof. B. Rajhvajn, predstojnica Katedre za pedijatriju prof. Bosiljka Štampar-Plasaj, predstojnik Katedre za mikrobiologiju prof. B. Richter, ravnatelj Instituta za zaštitu majke i djeteta prof. K. Pansini.

Održana su dva stručna predavanja i potom 28. VI. 1972.

Osnivačka, prva izborna skupština. Izabran je *Upravni odbor*, u sastavu: doc. Ante Dražančić, predsjednik; prim. Vlasta Gorečan, prvi potpredsjednik; doc. Jovan Vujić, drugi potpredsjednik; prim. Ljubimka Čabrijan-Smokvina, tajnica; prim. Ivan Pavleković, blagajnik, svi iz Zagreba. Za članove Upravnog odbora su izabrani: doc. Eduard Baršić, ginekolog (Zg); dr. Otmar Beleznay, pedijatar (Ri); doc. Josip Franičević, ginekolog (Zd); dr. Jasna Ivić citolog (Zg); dr. Igor Jelovac, pedijatar (St); dr. Jasna Nežić, anestezijolog (Zg); prof. Karlo Pansini, pedijatar (Zg); doc. Danko Pavešić, gi-

Tablica 2. Predsjednici, potpredsjednici i tajnici Seksije / Društva za perinatalnu medicinu Hrvatskoga liječničkog zbora.
Table 2. Presidents, vicepresidents and seceetaries of Section / Society of perinatal medicine of the Croatian Medical Association.

Predsjednik:	Potpredsjednici:	Tajnik:	
1972.–1974. 28. IX. 1974.–1978.	Doc. Ante Dražančić Prof. Ante Dražančić	Prim. Vlasta Gorečan i doc. Jovan Vujić Prim. Vlasta Gorečan i doc. Jovan Vujić	Prim. Ljubimka Čabrijan-Smokvina Dr. Ivan Kuvačić
1979.–18. III. 1984.	Prim. Ljubimka Čabrijan-Smokvina	Prof. Ante Dražančić i Prof. Jovan Vujić	Doc. Branko Hodek
1984. – 19. XI. 1988.	Prof. Ivan Kuvačić	Prof. Ante Dražančić i prof. Jovan Vujić	Doc. Josip Đelmiš
1988.–15. IV. 1994.	Prim. Jelena Polak-Babić	Prof. Ante Dražančić	Dr. Emilija Juretić
15. IV. 1994.–13. XI. 1999.	Prof. Ante Dražančić	Prof. Ivan Kuvačić	Dr. Ivo Fudurić
14. XI. 1999.–14. I. 2005.	Prim. Zlata Beer	Prof. Ante Dražančić	Dr. Karmen Magaš
15. I. 2005.–19. III. 2009.	Prof. Radoslav Herman	Doc. Emilija Juretić	Dr. Lovorka Soljačić-Vranješ
20. III. 2009→	Doc. Boris Filipović-Grčić	Prof. Josip Đelmiš	Dr. Hrvoje Kniewald

nekolog (Ri); doc. Boško Popović, javno zdravstvo (Zg); prof. Branko Richter, mikrobiolog (Zg); prof. Bosiljka Štampar-Plasaj, pedijatar (Zg); mr. ph. Danica Tadej, biokemičar (Zg); doc. Ljiljana Zergollern-Čupak, pedijatar-genetičar (Zg); prof. Ante Zimolo, patolog (Zg).

Kasniji predsjednici, dopredsjednici i tajnici Društva navedeni su u *tablici 2*. Tajnicu prim. Ljubimku Čabrijan-Smokvinu su od 1974. zamijenili dr. Ivan Kuvačić i dr. Jelena Polak-Babić. U prvom Upravnom odboru (UO) Sekcije je bilo 6 opstetričara, 6 pedijatara, jedan pedijatar-genetičar, te po jedan anestezijolog, citolog, patolog, biokemičar i stručnjak javnoga zdravstva. Sastav UO pokazuje da je nova Sekcija bila multidisciplinarna, bez majorizacije bilo koje struke, s članovima iz svih dijelova Hrvatske gdje je perinatologija bila u razvoju: ne samo iz Zagreba, već i iz Rijeke, Splita i Zadra.

Osnovna želja osnivača Sekcije je bilo unapređenje stručnog i znanstvenog rada na području materno-fetalne i neonatalne medicine. Daljnja je želja bila i sudjelovanje u već ustanovljenoj Europskoj udruzi perinatalne medicine, koju je utemeljio prof. Erich Saling iz Berlina, na osnivačkom I. Europskom kongresu perinatalne medicine u Londonu 1968. godine. Da bi se izbjegla neusklađenost ili konkurenциja s Ginekološkom sekcijom ZLH-a, novoosnovana sekcija je od početka oduštala od organizacije mjesecašnih sastanaka, koje je do tada uspješno organizirala Ginekološka sekcija Zbora. Iznimka je bio tematski sastanak o Rh imunizaciji, održan 22. III. 1973. te organiziranje rasprave za okruglim stolom, s istom tematikom (moderator Eduard Baršić), na VI. Kongresu liječnika Hrvatske u Zagrebu u siječnju 1974. godine. Perinatološka sekcija se ograničila na organiziranje godišnjih (ili bienalnih) simpozija/kongresa pod nazivom »*Perinatalni dani*«. *Odlukom Upravnog odbora Društva* na sjednici od 11. listopada 2002. godine u naziv je dodato »*Perinatalni dani Ante Dražančić*«, kao znak zahvalnosti utemeljitelju Društva i nestoru hrvatske perinatologije. *U tablici 3.* dat je popis svih do sada održanih Perinatalnih dana, s glavnim temama i brojem priopćenja na svakome skupu.

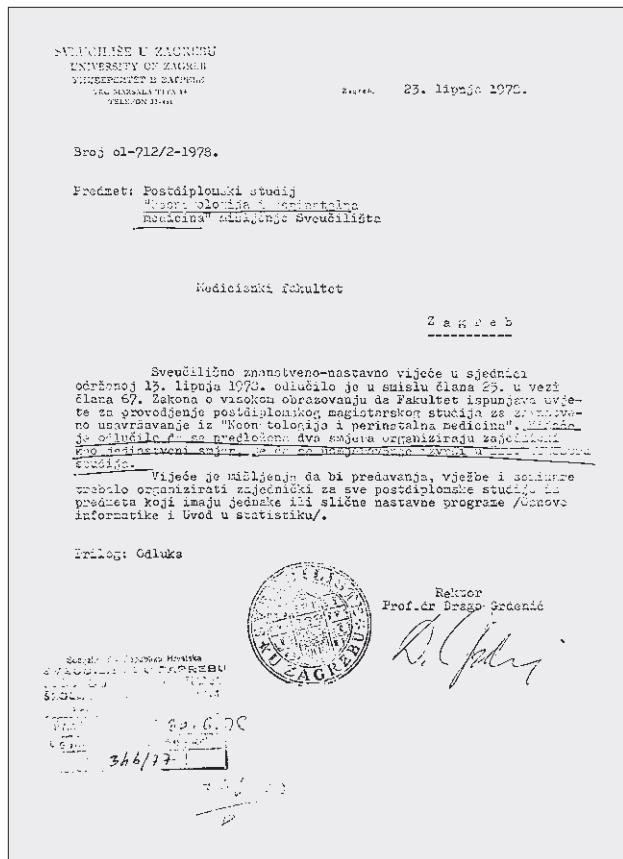
Prvi Perinatalni dani su održani u Zagrebu, u Hrvatskome liječničkom domu 11.–12. XII. 1973. i zatim redom svake godine, sve do XI. Perinatalnih dana 1981. godine. Godine 1982. je bila stanka zbog I. Jugoslavenskog kongresa perinatalne medicine u Zagrebu, 1984. su održani XII. Perinatalni dani, 1986. je bila stanka zbog II. Jugoslavenskog kongresa perinatalne medicine u Beogradu, 1988. godine su održani XIII. Perinatalni dani, također u Zagrebu. U Ljubljani je 8–11. X. 1990. održan III. Jugoslavenski kongres perinatalne medicine. Na sjednici Predsjedništva Udruženja za perinatalnu medicinu Jugoslavije (UPMJ-a) održanoj prigodom kongresa, dogovoreno je da će sljedeći IV. Jugoslavenski kongres biti 1994. u Sarajevu, premda smo svi sudionici bili svjesni da je počela razgradnja jedinstvene države.

Perinatalna sekcija (predsjednica prim. Jelena Polak-Babić) i Pedijatrica sekcija Zbora (predsjednik prof. Duško Mardešić) su 9. rujna 1990., zajedno s Ginekološkom sekcijom ZLH-a, bile suizdavači apela »Ginekolozima i neonatolozima Srbije,« u kojem se traži prestanak progona kosovskih kolega albanske nacionalnosti. Nakon što je Zbor 30. IX. 1991. prekinuo svoje odnose sa Savezom liječničkih društava Jugoslavije, Perinatalna sekcija se 17. X. 1991. godine povlači iz UPMJ-a. Sekcija kompetira za svoje članstvo u *European Association of Perinatal Medicine (EAPM)* što glavni tajnik EAPM Gian Carlo De Renzo svojim pismom u prosincu 1991. potvrđuje; za delegate Sekcije u Izvršni odbor su imenovani A. Dražančić i A. Kurjak. U Japanu u Tokiju je u listopadu 1991. održam I. Svjetski kongres perinatalne medicine. Na kongresu je 5. studenoga osnovana *World Association of Perinatal Medicine*, a prof. Kurjak je primljen za člana Izvršnog odbora. To će kasnije rezultirati održavanjem u Zagrebu V. Svjetskog kongresa perinatalne medicine 21.–24. IX. 2005. godine.

U vrijeme kad republičkim sekcijama nije bilo moguće samostalno članstvo u europskim ili svjetskim medicinskim udružama, dogovorno smo s kolegama iz Graza, Ljubljane i Trsta stvorili perinatalnu »*Alpe-Adria Radnu Zajednicu*«. Inauguralni sastanak je bio 1977. godine u Trstu, u tamošnjem »*Istituto per Infanzia*«. Tada je A. Dražančić održao predavanje »*Dijabetes i*

Tablica 3. Perinatalni dani Hrvatskog društva za perinatalnu medicinu 1973.–2010.
Table 3. Perinatal Days of the Croatian society of Perinatal Medicine 1973–2010

Nº Br.	Datum Date	Mjesto Place	Glavne teme Main topics	Br.priopćenja Nºof papers
1	5. I. 1973.	Zagreb	Nadzor fetusa u trudnoći pH-metrijom Rani neonatalni period novorođenčadi nadziranih pH-metrijom Korekcija acidoze novorođenčadi određivanjem pH krvi	5
2	14–15. XI. 1974.	Zagreb	Perinatalna smrtnost Analiza amnijske tekućine u procjeni ugroženosti i zrelosti čeda	36
3	12–14. XII. 1974.	Zagreb	Intrauterini zastoj rasta fetusa Nespecifična hiperbilirubinemija novorođenčadi	71
4	11–13. XII. 1975.	Zagreb	Citomegalovirusna infekcija u perinatalnoj medicini Poremećaj disanja u novorođenačkoj dobi Imunologija u perinatalnoj dobi	73
5	15–18. XII. 1976.	Zagreb	Tokoliza Infekcija u perinatalnoj dobi Rane i kasne posljedice ugroženosti čeda u trudnoći i porođaju	91
6	14–17. XII. 1977.	Zagreb	Kardiotorografija u trudnoći i porođaju Poremetnje metabolizma fetusa i novorođenčeta Porodaj zatkom	101
7	6–8. XII. 1978.	Zagreb	Dijagnostika genetski uvjetovanih oboljenja u perinatalnoj dobi EPH gestoza	113
8	12–14. XII. 1979.	Zagreb	Prehrana u trudnoći Prehrana novorođenčeta Prenošenost	111
9	3–5. XII. 1980.	Zagreb	Anakgezija i anestezija u perinatalnoj dobi Perinatalna oštećenja – rani znaci i kasne posljedice	112
10	16–18. XII. 1981	Zagreb	Sazrijevanje fetalne i neonatalne respiracije Indikacija i način dovršenja ugrožene trudnoće Laktacija u perinatalnoj dobi Principi prevencije i liječenja novorođenčadi Medicinska dokumentacija u perinatalnoj medicini	136
11	12–15. XII. 1984	Zagreb	Programirani i inducirani porod Djeca vrlo niske porodne težine	204
12	16–18. IV. 1986.	Zagreb	Infekcije rodnice i grla maternice i perinatalna zbivanja	118
13	11–13. V. 1988.	Zagreb	Perinatalna hipoksija Habitualni i spontani pobačaj	146
14	13–15. IV. 1994.	Zagreb	Dijabetes i trudnoća Carski rez Protok fetalne i neonatalne krvi	117
15	21–23. XI. 1996.	Zagreb	Infertilitet i spontani pobačaji Etika perinatologije Promicanje dojenja	87
16	16–18. X. 1997.	Rijeka	Utjecaj okoliša na perinatalna zbivanja Morbidity novorođenčadi	125
17	7–10.IV1999	Zagreb	Spolno prenosive bolesti u perinatologiji Perinatalna asfiksija – fetalni i neonatalni mozak	92
18	9–11. XI. 2000.	Split	Trudnoća, porod i novorođenče u ovisnici Fetalna i neonatalne hipotrofije	67
19	17–20. IV. 2002.	Zagreb	Suvremena ultrazvučna dijagnostika u perinatologiji Hitna stanja u perinatalnoj medicini Carski rez – restrikcija ili slobodni pristup Višeplodna trudnoća	125
20	11–14. XI. 2003.	Zagreb	Prenatalna dijagnostika i terapija Metode probira u perinatalnoj medicini Intrauterina infekcija: učinak na fetus i novorođenče	71
21	20–22. X. 2004.	Osijek-Bizovec	Preeklampsija Neurorizično novorođenče Porod nakon carskog reza	89
22	23–25. IX. 2005	Zagreb	Forenzični problemi u perinatologiji Fetalna i neonatalna plućna zrelost	52
23	24–27. X. 2006.	Rijeka-Malinska	Stav zatkom – carski rez ili vaginalni porod Dopplerska sonografija u perinatalnoj medicini Alternativne metode rađanja i porodna analgezija Potpomognuta oplodnja i perinatalni ishod	68
24	22–25. X. 2008.	Zagreb	Reanimacija novorođenčeta Dijagnoza i liječenje preranog poroda Stav zatkom i carski rez 16. Savjetovanje o perinatalnom mortalitetu Hrvatske	41

Slika – Figure 4.

trudnoća te je stvorena organizacijska jezgra (prof. Klaus Rosanelli iz Graza – Koruške, doc. Marijan Pajntar iz Ljubljane – Slovenije, prof. Gian Paolo Mandruzzato iz Trsta – Triveneto-Italije i prof. A. Dražančić iz Zagreba – Hrvatske). Kasnije, 1992. se pridružio prof. Laszlo Kovacs iz Szegeda – Mađarske. Svake godine, naizmjenično u jednoj od zemalja organiziran je sastanak. Svakom je sastanku nazočilo oko 60 do 100 kolega. Ukupno je održan 31 sastanak s 51 temom. U Hrvatskoj su bili sastanci u Zagrebu 1981. i 1986., u Lovranu 1990., u Stubičkim Toplicama 1995., u Čakovcu 2000. te u Varaždinu 2006.

Sekcija za perinatalnu medicinu Zbora liječnika Hrvatske, zajedno s Katedrom za ginekologiju i opstetrijiku Medicinskog fakulteta (predstojnik prof. B. Rajhavajn) predlaže 1977. godine Znanstveno nastavnom vijeću Medicinskog fakulteta Sveučilištu u Zagrebu otvaranje Postdiplomskog studija iz perinatalne medicine.¹⁶ Istodobno je Katedra za pedijatriju (predstojnik prof. Bosiljka Štampar-Plasaj) podnijela sličan zahtjev. Proučivši programe obaju studija, Sveučilišno znanstveno-nastavno vijeće ih nalazi gotovo identičnim te 23. lipnja 1978. donosi odluku o otvaranju jedinstvenog studija iz *Neonatalogije i perinatologije*¹⁶ s dva usmjerenja u III. semestru. Slijedom rješenja Sveučilišta uspostavlja se jedinstveni *Postdiplomski studij iz perinatologije i neonatologije* (slika 4), s dva voditelja: doc. Ante Dražančić iz perinatologije i prof. Bosiljka

Štampar-Plasaj iz neonatologije. Prvi je studij održan školske godine 1978/79, studij je redovito održavan svake godine, sve do XIV. studija 1992/93. Stalni je voditelj perinatologije bio prof. Dražančić, a nakon umirovljenja prof. Bosiljke Štampar-Plasaj njeno mjesto je preuzeila doc.dr. Gorjana Gjurić. Studij, još uвijek jedinstveni, ali s djelomice promijenjenim programom, obnovljen je u školskoj godini 1998/99. s voditeljima prof. Ivanom Kuvačićem i prof. Ivanom Malčićem. Studij je do sada završilo oko 300 polaznika, pretežno ginekologa-opstetričara i pedijatara.

Djelatnost prof. Kurjaka, posebice na međunarodnom planu, očitovala se u organiziraju mnogobrojnih skupova, simpozija i kongresa, pretežno međunarodnih, ali i domaćih. Gotovo sve manifestacije, organizirane i održane u Hrvatskoj, bile su u suorganizaciji sa Sekcijom odnosno Hrvatskim društvom za perinatalnu medicinu Zbora liječnika. »Organization Gestosis« povjerava dr. Kurjaku 1980. godine organizaciju simpozija »EPH-Gestosis«. Simpozij se svake godine održava u drugim europskim zemljama, 1994. ponavlja na Brijunima, a 20.–22. V. 2005. godine simpozij u Zagrebu organizira doc. Ratko Matijević. Prof. Kurjak je organizirao brojne međunarodne skupove iz ultrazvučne dijagnostike, u kojima je perinatologija bila uвijek izrazito zastupljena. Utjemeljitelj je Ian Donald Inter-University School of Medical Ultrasound; prvi sastanak je bio 1981. godine u Dubrovniku, svake se godine ponavlja. »Ian Donald School« je danas vrlo razgranata škola, s ekspoziturama u mnogim zemljama, a izvorište škole je bilo u Dubrovniku, u Hrvatskoj. Prof. Kurjak je utemeljio i školu Erich Saling School of Perinatal Medicine, prva je održana 1985. u Dubrovniku te se kasnije niz godina ponavlja, sve do danas. European Association of Perinatal Medicine je prof. Kurjak povjerila od 1998. godine tečajeve usavršavanja iz perinatalne medicine, kao European School of Perinatal Medicine (Summer Course) te Recent Advances in Perinatal Medicine.

Uprrava Sekcije u pojedinim mandatnim razdobljima i najvažnija događanja

Predsjednici, potpredsjednici i tajnici Sekcije/Društva za perinatalnu medicinu spomenuti su u tablici 2. Općenito su zbivanja novija pa su i sjećanja svježija, a o razvoju perinatalne medicine je u nas već i pisano.^{15,16}

II. mandatno razdoblje 1974–1978. Izborna skupština 28. IX. 1974. Za predsjednika je izabran prof. A. Dražančić, podpredsjednici prim. Vlasta Gorečan i doc. J. Vujić, tajnici dr. I. Kuvačić i prim. Jelena Polak, blagajnik prim. I. Pavleković. Članov UO-a: doc. E. Baršić, doc. O. Beleznay, doc. J. Franičević, dr. Jasna Ivić, dr. I. Jelovac, prof. K. Pansini, doc. D. Pavešić, prof. B. Richter, doc. B. Popović, prof. Bosiljka Štampar-Plasaj, mr.ph. Danica Tadej, prof. Ljiljana Zergollern-Čupak, prof. A. Zimolo. Organizirani su Drugi 14.–15. XII. 1973. i Treći 12.–14. XII. 1974. Perinatalni dani.

III. mandatno razdoblje 1979–1984. Predsjednik prim. Ljubimka Čabrijan-Smokvina, podpredsjednici

prof. A. Dražančić i prof. J. Vujić, tajnik, doc. B. Hodek. Organizirani 1975. Četvrti, 1976. Peti, 1977. Šesti i 1978. Sedmi Perinatalni dani.

IV. mandatno razdoblje 1984.–19. XI. 1988. Predsjednica prim. Jelena Polak, podpredsjednici prof. I. Kuvačić i prim. V. Bujanović, tajnici dr. Emilja Juretić i dr. Dubravko Barišić. Članovi UO-a: doc. Vlatka Bošnjak (Zg), dr. Biserka Žurga (Zg), dr. J. Masović (Ri), doc. I. Tadin (St), dr. D. Bukumira (Os), dr. Jasenka Grujić, prof. M. Bulić, prof. Višnja Latin, dr. Nevena Letica (Zg). Organizirani 1979. Osmi, 1980. Deveti, 1981. Deseti, 1984. Jedanaesti, 1986. Dvanaesti i 1988. Trinaesti Perinatalni dani.

V. mandatno razdoblje 19. XI. 1988.–15. IV. 1994. Godišnja izborna skupština 19. XI. 1988. Predsjednik prof. A. Dražančić, podpredsjednik prof. I. Kuvačić, tajnik dr. I. Fudurić (Zg). Članovi: prof. J. Đelmiš, prof. B. Hodek, prof. M. Podobnik, dr. V. Dukić, prim. Živka Presečki, doc. Vlatka Bošnjak-Mejaški, dr. Zdenka Petković iz Zagreba, prof. Aleksandra Frković (Ri), dr. Miroslava Barle (St), dr. Darko Čuržik (Os), dr. Zlata Beer (Vž), dr. J. Barišić (SB), dr. Z. Cikatić (Du).

U tom mandatu su uspostavljeni kontakti s Europskim društvom za perinatalnu medicinu (predsjednik prof. Ermelando Cosmi, glavni tajnik dr. Gian Carlo Di Renzo). Tijekom 1993. podrška prof. Kurjaku u njegovoj nakani da u Dubrovniku 1996. organizira XV. Europski kongres perinatalne medicine.

U skladu s povlačenjem Hrvatskoga liječničkog zbora iz Saveza ljekarskih društava Jugoslavije, istodobno s povlačenjem Ginekološke sekcije 16. listopada 1991. godine, Sekcija za perinatalnu medicinu se povlači iz Udruženja za perinatalnu medicinu Jugoslavije (UPMJ-a).

Sekcija s predsjednicom prim. Jelenom Polak-Babić kompetira za neposredno članstvo u Europskoj asocijaciji za perinatalnu medicinu (EAPM). Glavni tajnik EAPM-a (Gian Carlo Di Renzo) u prosincu 1991. obaveštava da je Hrvatska sekcija primljena u EAPM. U veljači 1992. godine donesen je novi statut Hrvatskoga liječničkog zbora te dotadašnje stručne sekcije postaju stručna društva. Perinatalna sekcija postaje *Hrvatsko društvo za perinatalnu medicinu* (HDPM). HDPM kao delegata za sjednice Upravnog vijeća EAPM imenuje prof. Kurjaka, koji HDPM zastupa na sjednicama 1992. u Amsterdamu, 1994. u Lyonu i 1996. zajedno s prim. Jelenom Polak-Babić u Glasgowu.

Prof. Kurjak kompetira 1992. u Amsterdamu Hrvatsku kao sjedište idućeg kongresa EAPM-a, što ne uspijeva; u to je vrijeme u nas još bilo ratno stanje. U Lyonu je 1994. kandidatura Hrvatske uvjetno prihvaćena, a konačno prihvaćena 1996. u Glasgowu, kada je prof. Kurjak izabran za predsjednika EAPM. Izbor prof. Kurjaka za predsjednika EAPM-a i povjerenje da organizira europski kongres rezultat je znanstvene i stručne djelatnosti mnogih hrvatskih perinatologa, ali i osobna zasluga međunarodne promocije prof. Kurjaka, koji je niz godina uspješno promovirao ultrazvučnu dijagno-

stiku u nas i u svijetu, bez koje se danas ne može zamisliti dobra fetalna i uspješna neonatalna dijagnostika. Prof. Kurjak je 10.–13. lipnja 1998. uspješno u Zagrebu organizirao XVI. *Europski kongres perinatalne medicine*. Suorganizator kongresa je bio HDPM. Jedno od najvećih priznanja hrvatskoj perinatologiji je izbor naše zemlje za domaćina VII. *Svjetskog kongresa perinatalne medicine*, koji je u Zagrebu održan 21.–24. IX. 2005. godine. Ovo značajno priznanje je dobiveno u konkurenциji s velikim i ekonomski bogatim zemljama. U Zagrebu 13.–15. IV. 1994. organizirani su *Četrnaesti Perinatalni dani*.

Na Skupštini Društva 23. I. 1999. godine izglasan je novi Pravilnik Društva. U odnosu na stari pravilnik iz 1992. godine, prihvaćene su neke izmjene. Ako je skupština delegatska, u pojedinim sredinama se bira jedan izaslanik na 10 članova ginekologa-opstetričara te jedan izaslanik na pet članova pedijatara-neonatologa. Jedna ili više podružnica HLZ-a mogu osnovati svoje ogranke Društva ako u ogranku ima najmanje 20 članova. Za predsjednika Društva se od mandata do mandata izmjenično biraju ginekolog-opstetričar pa pedijatar-neonatolog. Kad je predsjednik ginekolog-opstetričar, do predsjednik Društva je pedijatar-neonatolog, i obrnuto.

VI. mandatno razdoblje 15. IV. 1994.–13. XI. 1999. Godišnja izborna skupština održana 18. III. 1995. Izabrani su: predsjednik prof. A. Dražančić, podpredsjednik prof. I. Kuvačić, tajnik dr. I. Fudurić, rizničar dr. Boris Filipović-Grčić, bivša predsjednica prim. Jelena Polak-Babić. Članovi UO-a: iz Zagreba prim. Živka Delija-Presečki, prim. V. Dukić, prof. J. Đelmiš, prof. B. Hodek, prof. M. Podobnik, dr. J. Barišić (SB), prim. Miroslava Barle (St), prim. Zlata Beer (Vž), dr. Z. Cikatić (Du), dr. D. Čuržik (Os), prof. Aleksandra Frković (Ri). Organizirana su tri kongresa »*Perinatalni dani*«: *Petnaesti* u Zagrebu 21.–23. XI. 1996, *Šesnaesti* u Rijeci 16.–18. X. 1997, *Sedamnaesti* u Zagrebu 7.–10. IV. 1999. Društvo je bilo suorganizator XVI. *Europskog kongresa perinatalne medicine* u Zagrebu 10.–13. VI. 1998. te također u Zagrebu 4.–7. X. 2000. *10th World Congress on Ultrasound in Obstetrics & Gynecology*. U Stubičkim Toplicama je 6.–7. X. 1995. organiziralo *XVII. Alpe-Adria sastanak perinatalne medicine*.

Dana 22. XI. 1995. osnovan je i započeo radom *Ogranak Rijeka-Pula* Hrvatskoga društva za perinatalnu medicinu; za predsjednika je bila izabrana prof. Aleksandra Frković, za tajnika dr. Elizabeta Tomašić Martinis i za blagajnika dr. Đuro Ćuk.

VII. mandatno razdoblje 13. XI. 1999.–20. X. 2004. Godišnja izborna skupština 19. XI. 1999. Predsjednik prim. Zlata Beer, podpredsjednici prof. Josip Đelmiš i dr. Elizabeta Martinis (Ri), tajnik dr. Branimir Peter, rizničar dr. B. Filipović-Grčić. Članov UO-a: iz Zagreba prof. Ivan Kuvačić, dr. Milan Kos, doc. Radoslav Herman, dr. Željko Duić, prim. Branka Koprčina, dr. Vesna Benjak, dr. Branimir Peter, te dr. Josip Barišić (SB), dr. Nada Maronić-Fišer (Os.), dr. Božidar Elkaz (Čk), dr. Milan Stanojević (Kc), dr. Nenad Kravica

(Si), dr. Duro Ćuk i dr. Elizabeta Martinis-Tomašić (Ri), prof. Frane Mikulandra (Ši), dr. Ivanka Furlan Antončić (St). Na godišnjoj Skupštini izglasana je izmjena Pravilnika Društva i osnivanje Sekcije za neonatologiju i intenzivno liječenje novorođenčadi. HDPM-a.¹⁷ 29–30. IX. 2000. je u Čakovcu organiziran *XXII Alpe-Adria sastanak iz perinatalne medicine*, a u Osijeku-Bizovcu 20.–22. X. 2004. *XXI. Perinatalni dani*.

Održano je 20 sjednica Upravnog odbora. Na 7. sjednici 11. X. 2002. jednodušno prihvaćen prijedlog da se, kao zahvalnost za brojne zasluge u perinatalnoj zaštiti, u buduće perinatalni dani zovu »*Perinatalni dani Ante Dražančić*«. Na istoj sjednici je zaključeno da se Perinatalni dani izmjenično organiziraju u Zagrebu te u Osijeku, Splitu i Rijeci. Na nekoliko sjednica razgovarano je o nacrtu teksta »Prijedlog perinatalne zaštite u Republici Hrvatskoj«. Na 9. sjednici 15. V. 2003. formirana je radna skupina (A. Dražančić, Zlata Beer, I. Banović, Urelja Rodin, Aleksandra Frković, Jelena Polak-Babić, uz konzultaciju Pedijatrijskog društva Zbora – prof. Grgurić i prim. Stanojević – za izradu prijedloga perinatalne zaštite u Hrvatskoj). Na 10. sjednici izvješteno da se prof. Pavlić zbog bolesti povlači s mjesta glavnog urednika časopisa. Na sastanku preostalih urednika časopisa te predsjednika HDGO-a i HDPM-a zaključeno da prof. Dražančić preuzme funkciju glavnog urednika. Na XI. sjednici 17. I. 2004. prim. Zlata Beer izvješće o pismu predsjednice ogranka Rijeka da taj Ogranak prestaje radom.

VIII. mandatno razdoblje 15. I. 2005–20. III. 2009. Godišnja izborna skupština 15. I. 2005. Predsjednik prof. Radoslav Herman, podpredsjednica prim. Emilja Juretić, tajnica dr. Hrvinka Soljačić-Vraneš. *Članovi:* dr. J. Blajić, prof. M. Podobnik, prof. Snježana Škrablin, prof. Višnja Latin, dr. B. Filipović-Grčić, prim. Vesna Benjak, dr. B. Peter, doc. D. Habek (svi iz Zagreba), dr. T. Vlajnić (SB), dr. Jadranka Kokeza-Blašković (Os), dr. Andreja Filija (Zabok), dr. O. Kirchbaum (VŽ), prim. N. Krvavica i dr. Kožić-Andres (Si), prof. H. Haller, prof. O. Petrović i doc. I. Prpić (Ri), dr. Z. Branica, prof. I. Tadin i dr. Mirjana Vučinović (St).

Društvo je sastavilo podroban *Plan i program perinatalne zaštite u Hrvatskoj*, objavljen u časopisu *Gynaecol Perinatol*.¹⁹ U organizaciji Društva je 13.–15. III. 2008. održan Poslijediplomski tečaj trajnog usavršavanja I. kategorije *Hitna stanja u ginekologiji, porodništvu i neonatologiji*. U Varaždinu 6–8. X. 2006. je organiziran *XXVIII. Alpe-Adria Meeting of Perinatal Medicine*. U sklopu Društva je 1. lipnja 2006. godine osnovana *Sekcija za neonatologiju i intenzivno liječenje novorođenčadi*. Za predsjednika Sekcije je izabrana prim. Zlata Beer (VŽ), za dopredsjednika dr. Boris Filipović-Grčić (Zg). U *Upravni odbor* su izabrani: dr. Snježana Gverić-Ahmetašević, dr. Jasenka Borošak, prim. Branka Koprčina i dr. Svetlana Razum (Zg), dr. Branka Jakovac (SB), dr. Mirna Milevoj Ražem (Pu), dr. Marija Butcat (St) i dr. Linda Pavić (Zd). Društvo je bilo suorganizator XVI. Europskog kongresa u Zagrebu 10–13. lipnja

1998. Društvo je bilo suorganizator i održalo paralelne XXII. Perinatalne dane sa 7. *Svjetskim kongresom perinatalne medicine*, u Zagrebu 21.–24. rujna 2005. godine, a u Dubrovniku 16.–21. XI. 2007. suorganizator sastanka *World School of Perinatal Medicine*.

IX. mandatno razdoblje od 20. III. 2009. Godišnja izborna skupština 20. III. 2009. Predsjednik doc. dr. Boris Filipović-Grčić, podpredsjednik prof. Josip Đelmiš, tajnik. Dr. Hrvoje Kniewald, blagajnica dr. Snježana Gverić-Ahmetašević. *Članovi:* dr. J. Blajić, doc. D. Habek, dr. Hrvinka Soljačić-Vraneš, dr. Goran Zlopaša, dr. Andreja Dasović-Buljević, dr. M. Stanojević (svi iz Zg.), doc. Darko Čuržik i dr. Jadranka Kokeza-Blašković (Os), dr. B. Zadro (Bj), dr. Aleksandra Špoljarić i dr. Karmen Magaš (VŽ), dr. Maja Pavlović-Posavec (Gs), dr. Tajana Kožić-Andres (Si), dr. Elena Gattoni Stepanov (Pu.), prof. O. Petrović i doc. R. Krajina (Ri), doc. D. Roje, dr. S. Vuković i dr. Ivanka Furlan-Antončić (Sp). Zadaća je UO-a organizacija »jubilarnih« *XXV. Perinatalnih dana*. UO je intenzivirao pisanje postupnika (smjernica) za pojedina patološka stanja u trudnoći i ona novorođenčeta.

Na *I. sjednici UO-a* 29. IV. 2009 za drugog dopredsjednika je izabran prof. Oleg Petrović iz Rijeke, za tajnika dr. Hrvoje Kniewald iz KBC-a Zagreb-Rebro, za blagajnicu dr. Snježanu Gverić-Ahmetašević. Raspravljanje je pisanje postupnika/smjernica, za što su zaduženi prof. O. Petrović i dr. R. Krajina, u povjerenstvu za uže specijalizacije ostaju prof. Dražančić, prof. Snježana Škrablin i doc. Filipović-Grčić, a brigu za Alpe-Adria sastanke će voditi doc. Emilija Juretić. Na *II. sjednici UO-a* raspravljeno je o postupnicima/smjernicama: za Dijagnostiku kromosomopatija, za Dovršenje trudnoćeporoda nakon ranijeg SC, za terapiju Prijetećeg prijevremenog poroda te o Infekciji beta-hemolitičkim streptokokom grupe B. Prof. Dražančić je izložio stanje s časopisom Društva. Nizak je postotak (manji od 40%) naplate preplate, premali je broj pristiglih članaka. Obavijestio je nazočne o promjeni uredništva, koju je na svom UO-u donijelo Društvo ginekologa i opstetričara, bez dogovora i suglasnosti HDPM-a. Prof. Dražančić je najavio da želi ostati glavnim urednikom još najviše 1–2 godine, a do tada predlaže za urednika za perinatologiju prof. Đelmiša. Svi nazočni se pojedinačno izjavljaju i prihvataju prijedlog glavnog urednika. Unatoč datom povjerenju prof. Dražančić je 20. prosinca 2009. godine poslao predsjedniku HDPM-a doc. Filipoviću-Grčiću i HDGO-a prof. Barišiću svoju ostavku na položaj glavnog urednika.

U Beogradu je 14. i 16. svibnja održan III. Kongres »South East European Society of Perinatal Medicine« (SEESPM), na kojeg su kao gosti bili pozvani prof. Dražančić kao nestor perinatologije u jugoistočnoj Evropi i doc. Filipović-Grčić kao aktualni predsjednik Društva. Obojica su se odazvali pozivu, prof. Dražančić je održao predavanje, a u pozdravnoj riječi pri otvorenju sastanka je istaknuo potrebu suradnje perinatalnih društava u jugoistočnoj Evropi.

Literatura

1. Bunjevac H, Dugački V, Fatović-Ferenčić S. 120 godina Škole za primalje u Zagrebu. Ur. V.Budak. Zagreb: Gandalf d.o.o., 1997.
2. Klinička bolnica dr. Mladen Stojanović 1845.–1985. Ur. V. Hudolin. Zagreb 1985.
3. Dražančić A. Povijest ginekologije i perinatologije u Hrvatskoj. I. Primaljstvo. Klinike i bolnice u Zagrebu. Liječ Vjesn 1999;121:100–8.
4. Dražančić A. Povijest ginekologije i perinatologije u Hrvatskoj. II. Klinike i bolnice izvan Zagreba. Primarna zaštita. Stručna društva Hrvatskoga liječničkog zborna. Liječ Vjesn 1999; 121:154–161.
5. Lobmayer A. Primaljstvo. Učevna knjiga za primalje. Zagreb: Hrvatsko-slavonsko-dalmatinska vlada, II. izd. 1889.
6. Ćepulić V. Kratka povijest Zbora liječnika Hrvatske, Slavonije i Međimurja. Zagreb 1937.
7. Glesinger L.. Medicina u Hrvatskoj od godine 1874. do danas. U: Iz hrvatske medicinske prošlosti (ur. M. D. Grmek i S. Dujmušić). Zbor liječnika Hrvatske, Zagreb 1954:5–34.
8. Forenbach G. Povijest Zbora liječnika. U: Zbornik liječnika Hrvatske (ur. P. Keros i D. Vujčić). Izd. Zbor liječnika Hrvatske, Zagreb 1974:29–64.
9. Kallay J, Belicza B. Zbor liječnika Hrvatske od 1874. do 1974. U: Zbornik liječnika Hrvatske (ur. P. Keros i D. Vujčić). Izd. Zbor liječnika Hrvatske, Zagreb 1974:29–64.
10. Habek D. Kraljevsko zemaljsko primaljsko učilište i zemaljsko rodilište u Zagrebu 1894.–1895. godine. Gynaecol Perinatol 2009;18(2):87–9.
11. Rajhvajn B. Ginekološka sekcija. U: Zbornik liječnika Hrvatske (ur. P. Keros i D. Vujčić). Izd. Zbor liječnika Hrvatske, Zagreb 1974: 227–30.
12. Dražančić A, Fudurić I. Izjava o planiranju obitelji. Gynaecol Perinatol 1992; 1(1):114–5.
13. Dražančić A, Bakran I. Hrvatski liječnički zbor u razdoblju tranzicije 1989–1997. Liječ Vjesn 2010;132(1–2):43–61.
14. Dražančić A. XXXVII. Kongres UPIGO-a i prva skupština E-EBGO-a. Gynaecol Perinatol 1992; 1(1):113–4.
15. Dražančić A. Sekcija za perinatalnu medicinu. U: Zbornik liječnika Hrvatske (ur. P. Keros i D. Vujčić). Izd. Zbor liječnika Hrvatske, Zagreb 1974: 269–70.
16. Dražančić A. 35 godina hrvatske perinatologije. Gynaecol Perinatol 1999;8 (Suppl.1):3–14.
17. Belicza B, Orlić D. Hrvatski liječnički zbor – Predsjednici od 1874. do 2004. Izd. Hrvatski liječnički zbor (ur. I. Bakran), Zagreb 2004.
18. Anonymus. Hrvatski liječnički zbor. Hrvatsko društvo za perinatalnu medicinu. Pravilnik Društva. Gynaecol Perinatol 1999;8(1):31–8.
19. Anonymus. Plan i program perinatalne zaštite u Hrvatskoj. Gynaecol Perinatol 2008;17(2):101–16.

Članak primljen: 07. 06. 2010.; prihvaćen: 12. 06. 2010.

Adresa autora: Prof. dr. Ante Dražančić, Jakova Gotovca 7, 10 000 Zagreb, E-mail: ante.drazanic@zg.t-com.hr

ISPRAVAK ERRATUM CORRIGE

U rubrici časopisa »Znanstvena znanja i promaknuća« u 2009. godini, zbog nepotpune informacije je u časopisu vol. 19., u broju 1/2010 na str. 56–58, izostavljeno da je **prim. dr. sc. Ulla Marton**, specijalist ginekologije i opstetricije, u srpnju 2009. godine rješenjem Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi Republike Hrvatske, stekla **naslov primariusu**.

Uredništvo se ispričava kolegici i želi joj mnogo uspjeha u dalnjem radu s novim naslovom.